

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Romanorum Pontificum Cum Reflexionibus
Historicis**

Kolb, Gregor

Augustæ Vindelicorum, 1727

VD18 14497719

Pars I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70934)

SERIES ROMANORUM PONTIFICUM.

PARS I.

Seculum Primum.

I. S. PETRUS.

CHRISTUS JESUS Sacerdotum omnium Sacerdos Summus ac Pontifex Supremus in caelos ascensurus, ac rediturus ad Patrem caelestem, haudquaquam reliquit Sponsam suam in terris viduam, novam Ecclesiam; ipse enim per Divinam suam, eamque singularem providentiam eidem adstiterurus perpetuo, humanam tamen operam cum Divina ope etiam conjuncturus, ex hominibus hominem selegit, cui ante alios suas in terris vices commenderet, ut fidelem populum regeret. Fuit is Simon Vir Galilaeus piscator, tribus abhinc annis in discipulorum numerum à Magistro Divino cooptatus: hunc enim à reliquis segregatum his allocutum est verbum Divinissimum; *Math. 16. Et Ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prevalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves Regni caelorum, & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis.* Haud satis erat summo Ecclesiae moderatori Deo Simonem semel tantum constituisse, nec semel novi sui officii commonuisse: alias enim cum piscatum abisset Petrus cum sociis Thoma Didymo & Nathanaele ad mare Tiberiadis, ex Magistro tum subito comparente has voces ter excepit: *Simon Joann. 5, diligis me plus his?* quibus verbis eum ter respondisset Petri amor factus quam

R. P. Kolb Series Pont. Pars I.

A

ver-

verbis ardentior, ex Oraculo divino rursus accepit verba potestate Summa plenissima: *Joan. 21. Pasce agnos meos; & pasce oves meas.* Petrus itaque jam non par, sed reliquis discipulis omnibus major, Supremus nempe Sacerdos, ac Pontifex variis jam pro Religione exantlatis laboribus anno ab Ascensione Domini quinto Antiochiæ stabilem Ecclesiæ sedem fixit, ubi septennium pene totum ita est commoratus, ut vicinas nonnunquam inviseret Ecclesias. Inter has & Hierosolymitana fuit, quam ut solatio erigeret, & animaret ad incommoda quævis perferenda, tulit ipse incommodum maximum: ab Herode enim Agrippa in carcerem missus; vitam ipsam brevi amissurus fuisset, nisi Angelica manu liberatus Romam usque iter instituisset in divisione regnorum ac regionum Apostolica Italiam sibi eligens, aut potius Divino nutui intentissimus eò perveniens. Annis igitur viginti quatuor cum aliquot mensibus Romæ omnium Pontifex fuit Primus, ad cujus annos hæcenus Pontificum ascendit nullus, fortè etiam nullus est ascensurus facilè. Hierosolymam inde aliquando redux Concilium indixit primum, in quo primus omnium ipse animi sensa aperuit ac sententiam tulit. Romam verò Hierosolymâ rediens Romanam perrexit miris modis augere Fidem, divisit varias in terras permultis Episcopis; de quibus hunc in modum loquitur C. Baronius ad annum Christi 46. *Habuit à Petro institutos Episcopos Sicilia Pancratium, Marcianum, Berrillum & Philippum; Capua Priscum; Neapolis Asprem; Terracina Epaphroditum; Æquicolæ populi Marcum, alium tamen ab Evangelista; Ptolomeum Nepe; Romulam Fesule; Paulinum Luca; Ravenna Apollinarem; Verona Euprepium; Patavium Prosdocimum; Ticinum Syrum; Aquileja post Marcum, Hermagoram; in Galliis Lemovicenses, Tholosani & Burdegalenses Martialem; Tungrenses, Colonienses & Trevirenses Maternum, nec non Valerium: Rhemeneses Sixtum; Arelatenses Trophimum; Senonenses Sabinianum; Cenomanenses Julianum; Vienna & Moguntia Crescentem; Catalaunum Gallia Memmium; Beturicenses Ursinum; Arvernenses Austremonium; Sanctonenses Eutropium; Germania Eucharium, Egistum & Marcianum; Hispania Torquatum, Thesiphontem, Secundum, Indaletium, Cecilium, Heschium; Euphratium & alios. In Britanniam etiam Petri operâ Evangelium penetrâsse ajunt.* Adeò de orbe pene toto, præcipuè verò de Europa optimè meritis D. Petrus in monte Vati.

Vaticano sub Nerone tyranno cum gentium Doctore Paulo vitam simul & sanguinem pro Magistro suo Christo dedit, à quo dum Româ egredi aliorum Consilio motus paravit, didicit Romam potiùs reverti, ad crucem properare, in cruce mori; crucem enim bajulanti similis Servator Christus, spectabilis factus, continuò dedit animum ac vires maximas, ut Petrus inter crucis amplexus Deo penitus conjungeretur plurimorum Martyrum etiam Pontificum antesignanus Petrus.

II. S. Linus.

VOLATERRIS in Etruria natus anno ætatis suæ vigesimo secundo Romam pervenit, ut litterarum studiis operam suam addiceret. Domus Quinti Fabii fuerat, quæ hospitem primò exceperat. In eadem ita fuit commoratus, ut virtutem litteris graviter conjungeret, novum indies profectum hauriens ex D. Petri verbis & factis, quibus Roma tum primùm bene sapere cœpit. Successus rerum adeò feliciter Lino evenerat, ut post haustam ab Apostolorum Principe doctrinam sacram, ab eodem in Sacerdotum fuerit adscriptus numerum, futurus brevè Vefontinus in Gallia Episcopus, ubi Onasium Tribunum Orthodoxo Dogmate erudiit, atque ex ejusdem facultatibus ædem sacram extruxit Dominicæ Resurrectionis Deiparæ & beati Protomartyris Stephani honoribus dedicatam. Cœpta hæc sacratissima usque adeò securdavit cœlum, ut modò idolorum simulacra solius vocis virtute suis sedibus præcipitaret; modò infernales genios ex malè possessis hominum corporibus pelleret; modò vitâ functis vitam restitueret. Gravis inde tempestas ab idolorum cultoribus excitata Lino Romam persuasit reditum. Romæ igitur Petri in laboribus Apostolicis socius, & ejusdem in officio Successor à Sacerdotibus reliquis electus, summam conscendit sedem, quam Clementem sibi moriturus Petrus in Successorem exoptavit. Superùm id singulari beneficio contigisse, testis est Epiphanius, ne nimirum exemplum primi Pontificis ad imitationem Ecclesiæ noxiam traheret Successores, sed sua Clericis libertas maneret in constituendo summo Præsule. Linus itaque Supremi Sacerdotis munere per annos undecim ita præclare est functus, ut in rebus omnibus præstò foret cunctis, consiliò & auxiliò potentissimus; hujus enim auxiliatricem manum præter alios plurimos experta est Saturnini Consulis Romani filia dæmonio liberata, & idolorum

A cultum ejurare edocta : eam ob causam ab ingratisimo juxta ac iniquissimo Judice Saturnino jussus est vir immortalis vitam ponere mortalem, quam abscidit gladius anno Domini 80. 23. 7bris.

III. S. CLETUS Romanus.

E ROMANORUM numero primus Pontifex pene cum Tito Imperatore in solium fuerat evehus. Annis duobus duntaxat pace frui eidem datum est, totidem nimirum, quot imperavit hic Cæsar, quibus Ecclesiæ incrementum dedit maximum, erectis in urbe ædiculis sacris, in quas fidelium cætus introduxit servato eo ordine, quem Romani etiam hodie servare didicerunt, dum consuetas Stationes, uti vocant, celebrare instituant. Sublato Tito in arenam provocavit Cletum invictissimum pugilem Domitianus, initium faciens secundæ Christianorum persecutioni ; in qua post exantlatos labores plurimos securi percussus Sociis Martyribus in vita & morte præbuit exemplum ad imitationem efficacissimum Anno 93. Sedis 12. Mens. 7.

IV. D. Clemens Romanus.

E UNDEM consecutus est honorem eò certius, quò fugit syncerius, doctus & Lino & Cleto obedire promptissime, quibus simul & Ecclesiæ universæ ut imperaret, ipse Judex Petrus æqui bonique consultuit. Quarto igitur loco creatus Pontifex, quòd Trajano Imperatori impia jubenti non obsecundasset, in Tauricam Chersonesum insulam missus haudquaquam desistit indigenas ibidem virtutibus ac miraculis ad Christum convertere. Quare ejusdem tyranni mandato anchorâ ad collum alligatâ projectus est in mare anno post centesimum à Partu Virginis secundo, postquam anno priori Joannes dilectissimus Christi Discipulus vitam finiit Apostolorum ultimus Ephesi mortuus. Quanti post fata sua apud Superos valeret Clemens, prodidère boni genii, qui in ipsis maris fluctibus sedem marmoream posuisse dicuntur perpetuis aquis testam, nisi cum ejusdem festus dies occurrisset ; tum enim mare octo continuis diebus recedere consuevit, aperiens cunctis fidelibus ad ejus reliquias accessum liberrimum. Quod miraculi genus tanto tempore tenuit, donec corpus integerrimum Romam delatum est, ut coleretur in urbe magna cultu, quàm prius majori. Sedit A. 9. Mens. 6. 23. Novembris in mare præcipitatus An. Christi 102.

Reflexio-

(5)

Reflexiones Historicae supra seculum I.

LECTORES Benevoli ! Primum Seculum paucis absolvimus , dum quatuor summorum Pontificum gesta obiter tantum delibavimus habita brevissimi temporis ratione. Sufficiant tamen ista nobis de primo Pontificum Seculo, quod reliquorum Seculo: um erit basis ac fundamentum. Verumenimvero , exclamant adversarii nostri ; vah ! quam infirmum fundamentum praefigunt suis historiis Romanorum Pontificum adulescentes, Papistae ! certe mendacia pro oraculis vendunt ; his namque paucissimis foliis contradicunt libri plurimi, testes innumeri , tota praecipue Lutheri atque Calvini schola ; imò ante hos aliquot Seculis rei veritatem clarissime edocti Romanorum fraudes, vel certe falsitates detexerunt multi ; eos inter fuerunt circ. an. 1324. Joannes Jandunus Perusinus & Marsilius Patavinus , quorum doctrinam eodem Seculo amplexus est circ. 77. Joannes Wicleffus Theologiae Magister in Anglia Academiae Oxoniensis Professor, hujus vestigia pressit altero mox Seculo Joannes Hus Doctor Pragae in Bohemia notissimus , qui praeter alias veritates de Romano Pontifice hanc toti orbi patefecerunt, nimirum Primatum Ecclesiae Romanae supra reliquas primum à Constantino Magno initium sumpsisse, atque adeò nec Petrum, nec ullum alium Romae Episcopum per tria continua Secula quicquam juris aut potestatis in reliquos Episcopos exercuisse.

His Seculo post Christum natum decimo quinto circa annum 1517. testis & veritatis assertor egregius, si Superis placet, accessit Martinus Lutherus Theologiae Doctor & Wittenbergae in Saxonia Professor, qui Jacobum Petro longè superiorem Episcopum fuisse scribit ; cum Jacobus Hierosolymae, Petrus verò tantum Romae fuerit Episcopus. Idem ex Platina Secul. decimi quarti Historico Italo, cui ab ipso Sixto hujus nominis Quarto Pontifice Bibliotheca in Vaticano suprema cura est commissa, ostendit, summam in reliquos Episcopos potestatem à Phoca Imperatorum omnium pessimo concessam denique fuisse Bonifacio III. anno Domini 606.

Luthero consonat Calvinus quondam in Ecclesia Noviodunensi Capellanus, paulò post in pago Pontis Episcopi Parochus ac demum Doctor Genevensis. Hic circa annum 1534. docere coepit, Petrum nunquam fuisse Romae, vel saltem non fuisse Summum Pontificem ; cum suprema

Eccle-

Ecclesiæ Potestas sit penes seniores populi, à Brentio in hoc diversus, quòd eandem potestatem hic penes Principes seculares esse contendat. Centuriatores verò Magdeburgenses asserunt, ad unitatem in Fide conservandam sufficere multas easque diversas Ecclesias, quæ se invicem juvent per datas litteras, atque adeò non opus esse supremo Capite aut Judice. Idem Calvinus ait, Episcopos & Presbyteros jure Divino omnes pares esse. Utitur proin hoc etiam argumento: *Christus est Caput Ecclesiæ, igitur injuriam facit eidem, qui Petrum vel alium nominat Ecclesiæ Caput.*

Magdeburgenses iterum, ut Petrum ejusque propugnatores confundant penitus, recensent quindecim suò judiciò lapsus gravissimos, in quos peccator Petrus inciderit, & se tanta dignitate indignissimum reddiderit. Igitur contendunt alii D. Paulum Petro longè majorem in dignitate, aut sanè eidem æqualem fuisse. Plures alios Romanæ Sedis osiores omitto, unum adhuc alterúmve Lutheri asseclam in medium attulisse sufficiat. Eorum primus sit Velenus; is librum haud exiguum in lucem edidit, in quo octodecim persuasionibus, ut ipse vocat, demonstrasse se putat, Petrum nec semel quidem fuisse Romæ, proin tam Petrum, quàm Paulum, non Romæ, sed Hierosolymis martyrium subiisse. Ad finem verò sui libri hanc ferè posteris reliquit clausulam: *sine ullo dubio pro hoc opere immarcessibilis coronæ mercedem à Deo percepturus sum.*

Ob hæc aliâque speciosa dicta Joannes Hübner Scholarum Rector in Saxonia, ubi de primo Romano Pontifice Petro loquitur, hunc ferme in modum omnia ejusdem descripsisse se se putat gesta, vitam, mortem & martyrium.

Hæc imprimis, si Pontificiis placere cupimus, credamus necesse est; quamvis hætenus non demonstrarint, Petrum fuisse Romæ; multò minùs pateat, Petrum in annos 25. sedisse Romæ Episcopum; omnium verò minimè liqueat, quòd Petrus visibilem Christi Vicariatum inchoaverit.

Atque ex his aliisque innumeris contra Romanum Pontificem dictariis potiùs, quàm dictis sequentes deducere solent positiones:

- I. Veræ Ecclesiæ Regimen est potiùs Aristocraticum, aut Democraticum, quàm Monarchicum.
- II. Præter Christum non est Supremum Caput in vera Dei Ecclesia.
- III. Petrus nunquam fuit Romæ.
- IV. Etsi Petrus fuisset Romæ, non fuit tamen Summus Pontifex aut Oecumenicus Episcopus,

V. Si

- V. Si fuisset Petrus Supremus Pontifex, tunc posset facile errare Romanus Pontifex in Fide & moribus; Petrus enim bis erravit in Fide & in moribus sæpiùs.
- VI. Aut Constantinus M. aut Phocas Imperatores primùm introduxerunt Primatum Romani Pontificis. Hæc aliâque his similia sunt A catholicorum oracula, quorum tamen falsitatem ut orbi universo manifestam faceret Ecclesiæ purpurâ insignis Doctor Bellarminus, has ferè opposuit veritates.

In Libro primo de Romano Pontifice.

- I. Regimen Monarchicum est omnium optimum.
- II. In vera Ecclesia debet aliquod esse Regimen.
- III. In vera Ecclesia non potest esse Regimen purè Aristocraticum, nec Democraticum, sed à potiori Monarchicum.
- IV. Rex absolutus & liber totius Ecclesiæ solus Christus est.
- V. Ad Principes seculares non potest pertinere Regimen Ecclesiasticum.
- VI. Ecclesiæ Regimen non potest esse penes Episcopos aut Presbyteros.
- VII. In coetu seniorum suprema Ecclesiæ Potestas non residet.
- VIII. In Ecclesia Dei oportet esse Vicarium Christi, penes quem sit suprema Potestas.
- IX. Petra illa, de qua Christus Matth. 16. est Petrus, seu ille ipse homo, qui dicebatur Simon.
- X. Per illa verba Matth. 16. *Tu es Petrus, & super hanc Petram &c.* Petro commissum est Regimen totius Ecclesiæ.
- XI. Per illa verba Matth. 16. *tibi dabo claves &c.* suprema ligandi atque solvendi potestas Petro à Christo est tradita.
- XII. Per illa verba: *pasce oves meas* Joan. 21. Christus solum Petrum allocutus est.
- XIII. Per verbum *Pasce* intelligitur summæ Ecclesiæ Potestas.
- XIV. *Per agnos meos, & oves meas* designata est universa Christi Ecclesia.
- XV. Petrus fuit major dignitate & potestate Jacobo Episcopo Hierosolymitano.
- XVI. Petrus fuit etiam major Paulo Apostolo.
- XVII. Petrus nunquam verè erravit in Fide, nec in moribus, ut Summus Pontifex.

In

In Libro secundo de Romano Pontifice.

XVIII. Petrus fuit Romæ.

XIX. Petrus Romæ mortuus est.

XX. Petrus usque ad mortem Supremus seu Oecumenicus Romæ Episcopus fuit.

XXI. Romanus Pontifex succedit Petro non solum in Sede Romana, sed etiam in Ecclesiastica Monarchia.

Atque has veritates, cum omnes secundâ solum & quartâ exceptâ A catholicis plurimum displiceant, demonstrat C. Bellarminus multis S. Scripturæ textibus, continuis Pontificum literis, plurium Conciliorum Actibus, luculentissimis iisque copiosissimis SS. Patrum tam Græcorum quam Latinorum testimoniis, Theologorum sententiis, Philosophorum rationibus, Historicorum relationibus, rerum experienciis, consuetudinibus, prerogativis, convenientiis, objectorum solutionibus, contrariorum verborum pessimis coherentibus, adversariorum in dicendo & scribendo discordiis &c. quæ omnia si non malè occupato animo velit Lector legere, facile manus dabit veritati. Caterum cum hac in materia locum ferè principem sibi vindicare possint etiam adversariorum iudicio SS. Patres, ideo eorundem per aliquot Secula seriem apponere libuit, ut agnoscat Lector, quo tempore ac ordine vixerint, atque eorum plerique pro D. Petro ejusque Successoribus in universa Ecclesia testimonium dixerint.

Seculum à Nato Christo I.

Anno 71. D. Ignatius post SS. Petrum & Evodium Antiochiæ Episcopus fedit annis 40. Martyrium Romæ passus sub Trajano Imp.

D. Dionysius Areopagita S. Pauli Discipulus fuit Act. 17. sub Hadriano Imperatore vel Trajano, quod ambiguum est, gloriosus Martyr triumphavit.

Seculum II.

Anno 150. D. Justinus ex Philosopho Orthodoxæ fidei assertor ferventissimus vixit tempore Antonini Pij, Marci Aureli & Lucii Veri. In apologia sua ad Imperatorem, Senatam Populumque Romanum

num

manum datâ scribit, à Nativitate Christi ad sua tempora numerari annos 150.

D. Theophilus Episcopus Antiochenus ab Apostolo Petro Sextus. Egesippus scripsit Historiam Ecclesiasticam usque ad Aniceti Pontificatum teste D. Hieronymo & Eusebio.

D. Irenæus Episcopus Lugdunensis & Martyr.

Dionysius Corinthus, quem hoc Seculo scripsisse testatur Eusebius Lib. 2. Histor.

Seculum III.

Tertullianus in Africa natus, primùm maritus, dein vero Presbyter, tandem in Montani hæresin lapsus est.

Clemens Alexandrinæ Ecclesiæ Presbyter, Origenes Magister, sub Severo Imperatore, ut ipse testatur, vixit.

D. Hippolitus Portuensis Episcopus & Martyr, Clementis Alexandrini discipulus.

Origenes Alexandriae in Ægypto natus, Leonidis Martyris filius, Clementis Alexandrini discipulus, deceptus Platonis Philosophiâ in multos errores tandem incidit: unde in quinta Synodo Generali anathema dictus. Numerus librorum ab eo scriptorum ad sex millia ascendit teste Epiphanio.

D. Gregorius Thaumaturgus Origenis auditor anno decimo Alexandri Severi Episcopus Neocæsareæ creatus septendecim tantum animas Orthodoxa Fide imbutas numeravit, moriens autem totidem infideles sua in urbe reliquit. AD. Joanne, quem summè veneratus est, veræ Fidei formulam accepit ab Ecclesia Latina & Græca comprobata.

D. Cyprianus eloquentissimus Carthagine Episcopus sub Valeriano & Gallieno Martyrium subiit, postquam Romanam Ecclesiam adversus Schismaticos constantissimè defendit.

D. Dionysius Alexandrinus Episcopus vixit cum S. Cypriano, pene cum eodem mortuus est.

D. Zeno Veronensis Episcopus sub Gallieno Imperatore Martyrium passus.

D. Victorinus Episcopus Pictaviensis & Martyr sub Diocletiano in summa senectute An. Domini 303, factus est.

285. D. Methodius Tyri Episcopus & Martyr sub Diocletiano.
 290. Lactantius Firmianus senectutem suam ad Constantini M. tempora perduxit.

Seculum IV.

306. Constantinus Magnus imperare cœpit circ. annum 306, regnavit annis 31, scripsit multas Orationes Latinas. Mortuus est anno 337. cùm vixisset annis 76.
 326. Eusebius Episcopus Cæsariensis auctor Chronici, valde se suspectum reddidit de hæresi Ariana; unde ejus auctoritatem septima Synodus rejecit.
 330. D. Antonius Eremicola Scriptor Ægyptiacus.
 340. D. Pachomius ex milite ethnico Monachus probatissimus, scripsit præter alia regulam Monachorum dictante Angelo.
 D. Macarius Senior, S. Antonii Discipulus.
 D. Athanasius Episcopus Alexandrinus, cujus Symbolum probavit Ecclesia universa.
 350. D. Hilarius Pictavorum Episcopus, jam Vir provectæ ætatis ad Christum conversus, Doctor insignis & totius Ecclesiæ Columna dici meritus est.
 365. D. Optatus Milevitanus Episcopus egregios septem libros adversus Donatistas edidit.
 D. Cyrillus Hierosolymitanus Episcopus sæpe de sede sua dejectus fuit, & eidem rursus restitutus.
 D. Ephrem Diaconus Edessenus scripsit plurima opera, quæ teste S. Hieronymo in Ecclesiis post lectionem scripturarum publicè legi solebant.
 370. D. Basilius M. Archi-Episcopus Cæsareensis in Cappadocia.
 D. Gregorius Nazianzenus Episcopus, D. Basilii in studiis & laboribus socius.
 D. Epiphanius Salaminæ Cypri Episcopus, in extrema etiam senectute scripsit libros, teste D. Hieronymo.
 D. Ambrosius Episcopus Mediolanensis.
 380. D. Gregorius Episcopus Nyssenus D. Basilii frater, interfuit Concilio primo Constantinopolitano, & scripsit Symbolum Fidei in ea Synodo editum. Amphic

Amphilochius Iconii Episcopus, DD. Basilio & Gregorio Nazianzeno doctrinâ & eruditione par, teste D. Hieronymo.

D. Hieronymus Presbyter & Doctor Ecclesiæ, mortuus est anno Domini 422. ætatis suæ 91. uti testatur D. Prosper in Chronico. 390.

D. Joannes Chrysostomus Ecclesiæ Doctor, Presbyter Antiochenus, & tandem Episcopus Constantinopolitanus anno Episcopatus sui nono, Christi 407. mortuus est ætat, 52. 400.

Seculum V.

D. Augustinus Episcopus Hipponensis Ecclesiæ Doctor, mortuus est, uti refert Possidius in vita ejusdem anno ætatis 76. Christi 433. 420.

D. Maximus Taurinensis Episcopus, in Festa per annum præcipua & in multorum Divorum laudes scripsit Homilias.

D. Paulinus Nolanus Episcopus notus fuit famâ sanctitatis DD. Ambrosio, Martino, Hieronymo, Augustino &c.

Paulus Orosius Presbyter Hispanus D. Augustini discipulus. D. Cyrillus Episcopus Alexandrinus, Mysterium Incarnationis Dominicæ divinitus edoctus; præfuit Concilio Ephesino I. nomine S. Coelestini Papæ. 430.

Theodoretus Cyri Episcopus in Syria, primùm S. Cyrilli adversarius, sed tandem ejusdem contra Nestorium amicus.

Proclus Episcopus Constantinopolitanus à D. Cyrillo valde commendatus.

D. Eucherius Lugdunensis Episcopus.

Joannes Cassianus D. Joannis Chrysostomi olim Diaconus, profectus in Galliam Massiliæ Presbyter ordinatus est. 440.

Socrates & Sozomenus Historiam Ecclesiasticam scripserunt ab eo tempore, quo finivit suam Historiam Eusebius Cæsareensis usque ad tempora Theodosii junioris Imperatoris: Novatianis tamen etiam erroribus favisse notantur.

D. Petrus Chrysologus Ravennæ Episcopus hortatus est Euthychetem ad obedientiam Summo Pontifici præstandam, nempe D. Leoni M.

D. Leo M. Pontifex, quem vide Sæculo quinto inter Pontifices.

- D. Nilus Monachus Constantinopolitanus D. Joannis Chryso-
stomi discipulus.
- .003 D. Simeon Stylita senior longissimo tempore stetit supra colu-
mnam.
- .004 D. Prosper Aquitanus S. Leonis quondam Notarius, dein verò
Episcopus Regiensis in Provincia Gallia.
460. Idatius Lemicensis in Hispania Episcopus Auctor Chronici,
quod initium suum habet ab Imperio Theodosii I. usque ad
annum 470
490. S. Victor Utcensis Episcopus Vandalicæ persecutionis Scriptor.
495. Vigilus contra Nestorium & Eutychetem quinque libros val-
de eruditos pro defensione Epistolæ S. Leonis & Concilii
Chalcedonensis scripsit. Plurimos testes alios omittamus
in Bellarmino de Scriptoribus Ecclesiasticis, & aliis in libris
facile inveniendos.

Cæterum horum pene omnium Scriptorum impressa typis
testimonia in diversis libri I. & II. capitibus invenire est apud C.
Bellarminum de Romano Pontifice, quamvis non hoc ordine
Seculorum collocata. Ubi profectò legenti apparebit, quàm
infirmis nitantur opinionibus D. Petri, aut potius Romanæ Sedis
in D. Petro osos. C. Bellarminum secuti sunt permulti alii,
inter quos Christophorus Ott, & novissimè P. Vitus Pichler, uter-
que S. J. in superiore hac Germania Sacerdos, qui paucis osten-
dunt veritatem hanc, quam C. Bellarminus tam copiosè expla-
navit. Hos igitur tandem refutent Pontificum Romanorum ini-
mici, veluti C. Bellarminus Calvinum, Lutherum, Velenum, Illy-
ricum, Nilum, Magdeburgenses &c. confutavit; huic uni tan-
dem respondeant, velut ipse respondit universis, aut fateantur
verbò, quod opere inficiari nequeunt, à se nimirum fabulis, aut
potius perniciosissimis mendaciis decipi juventutem, cui cum la-
cte Historiæ amorem instillare consueverunt, noxium sanè toxi-
cum, si veritate perpetua non condatur. Delebo interea ego
præter alia in libris Joannis Hübneri fol. 7. de Roman. Pont.
verba hæc: *Papistæ docent, quod Petrus Apostolus anno post Chri-
stum natum 43. Romam pervenerit, & sedem Romæ Pontificiam*
fun-

fundavit: Petro autem successisse ajunt annos 1657. nunquam interrupta serie notum omnibus Pontificum numerum. Verum enim vero incumbet Papis probandi onus centipondio gravius eoque, donec haec omnia demonstrarint &c. delebo, inquam, haec verba plus quam satis refutata, & à me refutanda:

Ne enim Lector multum volvere cogatur C. Bellarminum, vel Authores alios, qui prolixis argumentis tres praedictas de D. Petro veritates dilucidarunt; hinc easdem ego brevi discursu conabor hic uberius oculis subjicere.

Affero itaque primò:

D. Petrus fuit Romae.

In quaestionibus facti, qualis procul dubio haec est, principem sibi locum vendicarunt perpetuo auctores quavis exceptione majores; tales igitur Lectori nunc praesentes sisto.

D. Petrum fuisse Romae docet Papias Apostolorum discipulus teste Eusebio lib. 2. Hist. cap. 15. D. Hieronymus lib. de Viris Illustr. Tertullian. lib. 3. contra Marcionem, & lib. contra Judaeos, ubi ostendit, Babylonis nomine in Apocalypsi D. Joannis intelligi Romam ethnicorum adhuc confusione inundantem.

D. Irenaeus lib. 3. cap. 3. Euseb lib. 2. cap. 14. Arnobius lib. 2. contra gentes. D. Epiphanius haeresi 27. D. Chrysostr. in Psalm. 48. Orosius lib. 7. Hist. cap. 6. D. Leo serm. 1. de natali Apostolorum. Theodoretus in cap. 1. ad Rom. D. Gregor. Turon. lib. 1. Hist. cap. 25 &c.

Omitto hic auctores plures alios, quorum multitudine & gravitate convictus Calvinus lib. 4. instit. cap. 6. palinodiam cecinit, & propositionem hanc suam in cap. Hierem. prolatam: *Roma nunquam vidit Petrum, ut arbitror, revocavit his verbis: propter Scriptorum consensum non impugno, quod Romae mortuus sit Petrus (atque adeo fuerit Romae) sed Episcopum fuisse, praesertim longo tempore, persuaderi nequeo.*

Omitto hic etiam Historicos plurimos, quorum auctoritati & consensui cum aliud respondere non valeret Lutherus, his dictis in Symposiacis suis cap. de Anti-Christo se nodum solvisse Gordium

existimavit: omnes quidem Historiae fatentur, Petrum primum Romae Episcopum fuisse, sed meræ sunt fabulae. Veritatem itaque hanc tanta jam auctoritate fulcitam ut Hübnerus cum sociis capiat amplius, veritatem ferè similem negabo ipsi hisce vocibus: *Lutherus nunquam fuit Wittenbergæ.* Occurret enimvero mihi continuo Hübnerus, simulque inter risus & cachinnos opponet testimonia Scriptorum firmissima, quibus contradicere non nisi fatuus audebit. Verùm respondeo ego; si Scriptorum testimoniis *Lutherum Wittenbergæ fuisse* asserentibus oportet tam firmam adhibere fidem, cur *Romæ D. Petrum fuisse* dubitatur, cum longè major pugnet auctoritas pro Roma & D. Petro, quàm pro Wittenbergæ & Lutero? Accedit, quòd D. Petri Romæ præsentiam per quindecim Sæcula ferè nemo negaverit, Lutheri verò Wittenbergæ præsentiam per duo solùm Sæcula Authores affirmarint tempore haud viciniore Lutherò, quàm ex antiquissimis nonnulli Scriptores fuerunt D. Petro.

Assero nunc secundò :

Divus Petrus Romæ fuit per multos annos.

Veritatem hanc docet D. Irenæus lib. 3. cap. 3. Tertullian. de præscript. D. Cyprian. lib. 1. epist. 3. ad Cornel. Euseb. in Chron. D. Epiphani. hæresi 27. D. Athanas. in epist. ad solitar. vitam. D. Doroth. in Synops. Sozomen. lib. 4. cap. 14. D. Optat. lib. 2. contra Parmenianum. D. Ambros. lib. 3. de Sacram. D. Hier. de Vir. Illustr. D. August. lib. 2. cap. 21. contra literas Petilian. D. Prudent. in Hom. de S. Laurent. D. Prosper lib. de ingratis. D. Isidor. in vita Petri &c.

Etsi horum plerique annos 25, clarè omnino non exprimant, eosdem tamen annos expressit D. Hieronymus, Isidorus & Eusebius; reliqui verò eam adhibuere scribendi methodum, ut ex eadem colligere liceat annos permultos, quibus Romæ Supremum fuisse Episcopum perhibent.

Agedum Hübnerè, si legeres in Hieronymo vel Eusebio &c. hæc verba: *Petrus Romæ non sedit annis 25.* an non tota Lutheranorum cohors sibi gratularetur plurimum, & Pontificios diversam opinionem propugnantes rideret? rideamus igitur & nos Pontificii vestram fidem, quâ negatis, D. Petrum in annos multos Romæ fuisse Epi-

Episcopum. Audiamus hac super re Calvinum & non Lutetium. Dicit hic nempe *omnes quidem Historia fatentur, Petrum fuisse primum Romæ Episcopum in annos multos, sed meræ sunt fabulae.* At si Hieronymi, Isidori, Eusebii &c. Historiæ sunt meræ fabulæ, qua quæso veritate nititur tua & tuorum, Luthere, Historia? Edic quoque, Calvine, si *propter consensum Scriptorum non impugnas, quòd Romæ sit mortuus Petrus, cur persuaderi nequis, Romæ Petrum fuisse Episcopum, & quidem longo tempore?* non minùs enim hoc, quàm illud anthorum multitudo maxima summo consensu testatur. An fortè sit minor autoritas testium tantorum de *annis Petri*, quàm de morte Petri testimonia perhibentium?

Pergam hìc instare magis Hübnero & Sociis: novit orbis Christianus universus, D. Petrum post Christi Domini Passionem in annos permultos vitam protraxisse. Lubeat itaque nunc respondere,

- I. Quibus in terris vitam protraxerit.
- II. Quibuscum sociis egerit.
- III. Quibuscum adversariis certarit.
- IV. An etiam miraculis conspicuus fuerit.
- V. Quo anno fatis concesserit.
- VI. Quo mortis genere extinctus fuerit.
- VII. Ubi sepulchrum invenerit.
- VIII. Quos Successores proximos habuerit.

Ad has aliàsve interrogationes respondere oportet eos, qui D. Petrum multis post Christum mortuum annis vixisse affirmarunt, Romæ nihilominus extitisse negarunt. Respondit equidem Udalricus Velenus Lutheranus quondam Scriptor: *D. Petrus Hierosolymis Martyrium sustinuit.* At non perspexit Vir incautus, se in Scyllam incidisse, dum voluit vitare Charybdim: ex hoc unico quippe responso oriuntur quæstiones aliæ non pauca: esto enim, quòd Martyrium Hierosolymis subierit D. Petrus, & tum interrogare liceat,

- I. Quo anno Martyrium subiit?
- II. An solus, an cum Sociis Martyribus?
- III. An subiit jubente Tyranno Herode vel alio?
- IV. An in crucem actus, an gladiò percussus fuit?

V. An

V. An Martyris ossa Hierosolymis sepulchro illata sunt?

VI. An fortè Romam translata?

VII. Si Romam translata sunt, quo tempore, quo auctore, quo duce & custode mare superârunt &c.?

En! quantus Veleno nodus superfit solvendus, cui profectò haud sufficiet Alexandri M. gladius. Autoritate nimirum hic opus est & ratione, non vi & ferro. Fac verò, ita interrogas Hübnerem, Autores Pontificios; hi sanè promptissimè hunc ferè in modum respondebunt:

I. D. Petrus à Passione Domini annis 5, Hierosolymis habitare perrexit. Annis dein ferè 7, Antiochiæ insumpsit. Demum annis ferè 25, Romæ Pontificatum auspicatus fuit. Ita testatur consensus plurium Patrum & plurimorum Historicorum.

II. D. Petri Romæ focii per aliquod tempus fuerunt D. Paulus, D. Marcus &c. Ejusdem discipuli præter superius enumeratos extiterunt DD. Linus, Cletus, Clemens, Pudens Senator Romanus, nec non Procellus & Martinianus in captivitate Mamertina à Petro conversi, Ita rursus habet authoritas Veterum Historicorum maxima.

III. Romæ certavit præcipuè cum Simone Mago. Ita ex D. Isidoro & multis aliis intelleximus.

IV. Christum Divinum Magistrum suum crucis pondere onustum sibi Romæ obvium habuit. Ita scripsit DD. Ambros. Gregor. M. Egesippus. Vide Jodocum Coccium.

V. Anno Christi 69, Martyrium subiit. Ita habet ferè omnium Chronologia.

VI. Socius Martyr fuit D. Paulus, qui mandante Nerone anno sui Imperii ultimo aut penultimo gladiò fuit percussus, D. Petro in crucem acto. Ita habet Euseb. lib. 2. Histor. cum quo convenit omnium veterum Scriptorum calamus.

VII. Romæ uterque Martyr tumulum invenit, ad quem concurrere in hunc usque diem solet ex orbe universo Populus Christianus.

VIII. Successores sibi proximos habuit Linum, Cletum, Clementem. Ita ipsimet scribunt auctores Aetholici plurimi, quibus facilius erit omnem Romanorum Imperatorum successionem vel potestatem negare, quam Romanorum Pontificum successionem,

potestatem aut dignitatem in dubium vocare : Imperatorum enim aut successio aut potestas iis non fulcitur argumentis, quibus suffultam esse Pontificum successionem, potestatem & dignitatem ostendit C. Bellarminus, & multi alii authores Pontificii nunquam refutati, nunquam refutandi,

Assero nunc tertio :

D. Petrus Romæ fuit Episcopus, seu visibilem Christi Vicariatum inchoavit.

Robur hac in parte robustissimum dabit authoritas Patrum & Historicorum veterum : igitur tam horum, quam illorum utar hic solum testimoniis :

I. Eusebius in Chronico anni XLIV. hæc habet : *Petrus natione Galileus Christianorum Pontifex Primus, cum primum Antiochenam Ecclesiam fundasset, Romam proficiscitur, ubi Evangelium prædicans XXV. annis ejusdem urbis Episcopus perseverat.*

II. D. Epiphani. hæresi 27. sic ait : *Episcoporum in Roma successio hanc consequentiam habuit : Petrus & Paulus, Linus, Cletus, Clemens, Evaristus, Alexander &c.*

III. Tertullian. lib. de præscript. ita disserit : *evolvant ordinem Episcoporum suorum ita per successiones decurrentem, ut primus ille Episcopus aliquis ex Apostolis vel Viris Apostolicis fuerit.*

IV. D. Cyprianus lib. 1. epist. 3. ad Cornelium hæc scribit : *Navigare audent ad Petri Cathedram, atque ad Ecclesiam principalem, unde unitas Sacerdotalis orta est &c.* Et lib. 4. epist. 2. ad Antonianum : *Factus est Cornelius Episcopus, cum Fabiani locus, id est, cum locus Petri & gradus Cathedra Sacerdotalis vacaret.*

V. D. Dorotheus in Synopsi inquit : *Linus post Corypheum Petrum Romæ Episcopus fuit.*

VI. Sozomenus lib. 4. cap. 14. hæc refert : *Non sine Divina providentia factum est, ut mortuo Felice solus Liberius Romanæ Ecclesiæ præset, ne Petri Sedes ullâ infamie maculâ aspergeretur.*

VII. D. Optatus lib. 2. contra Parmenianum ait : *Igitur negare non audeo, scire te in urbe Petro primum Cathedram esse collatam,*

R. P. Kolb Series Pont. Pars I.

C

VIII. D.

VIII. D. Augustinus lib. 2. cap. 51. contra literas Petiliani sic urget: *Cathedra tibi quid fecit Ecclesiae Romanae, in qua Petrus sedet, & in qua nunc Anastasius sedet?*

Denique addo verba ex S. Codice, nimirum ex Evangelio Matth. c. 16. & Joan. 21. petita: *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam &c. Et tibi dabo claves regni caelorum, & quodcumque ligaveris super terram &c. Pasce agnos meos, & pasce oves meas &c.* Quas voces Evangelicas profectò & prima & media Ecclesia de D. Petro tanquam *Romanae Ecclesiae Supremo post Christum Capite* constanter intellexit. Quisquis verò Adversarium se mihi hic statuit vel Hübnerus, vel Hübneri, amicus, is doceat, obsecro, Oracula haec Evangelica in diverso à *doctrina Romana* sensu primis à nato Christo seculis fuisse vel à Patribus, vel S. Codicis interpretibus, vel quibusvis denique magni nominis authoribus aut credita, aut fideli populo proposita. Hoc si me Doctor adversarius rite docuerit, magnus is mihi erit Apollo. Si verò aqua hæreat ipsi, & eidem de sensu ac interpretatione prima simulque antiquissima, quæ eadem est cum nostra, testimonium dicant primis seculis Patres ac Doctores proximi, Hieronymus, Epiphanius, Augustinus, Cyprianus, Optatus & alii plurimi, obtestor te, Lector amicissime, quid habet, quod viro dignum reponat pugil heterodoxus?

Plurima alia testimonia huc maximè servientia Lectori exhibet C. Bellarmin, lib. 2. de Rom. Pont. c. 4. Igitur veritati omnino consonum est, D. Petrum fuisse Romæ, fuisse Romæ permultos annos, fuisse Romæ Principem Episcopum, atque adeò visibilem Christi Vicariatum inchoasse.

Alter hoc Seculo Pontifex fuit Linus, quem Magdeburgenses deridiculo exponendum censuerunt, quòd præceperit, ne foeminae rebus Divinis interessent, nisi capite decenter cooperto. Non meminerunt nempe dictorum S. Pauli 1. Cor. 11. ubi idem præcepit. Vel igitur etiam Paulus erravit, vel Magdeburgenses sua crisi suam insaniam prodiderunt. Primum fortassis concedent ipsi; alterum verò dum verbò negant, ipso fatentur opere fati.

Seculum Secundum.

V. D. Anacletus Græcus.

CUM sacra sedes aliquo tempore vacua permanisset, quintum inter Pontifices locum obtinuit Anacletus diversus à Cleto Pontifex; hic Romanus, ille Græcus fuit, qui mores Græcos haudquaquam docuit in vita & morte Pontifex sanctissimus. Hujus præclarum opus sunt Tituli Romæ sive Ecclesiæ, Presbyteris aut Diaconis assignatæ; Regionarii iidem dicti sunt à Fabiano Pontifice circa annum Christi 238, quòd eorum singulis duæ regiones attributæ fuissent, ut subvenirent pauperum inopiæ; iidem à Sylvestro Cardinalium nomine fuerunt insigniti, quòd supremo post Pontificem in Ecclesia munere fungerentur, exemplo desumpto à civilibus Magistratibus, quos Alciato teste Romani Cardinales dixerunt. His præclare gestis accessere alia: præcepit enim, ut Episcopus tribus ab Episcopis formaretur; Sacerdotes verò ordinarentur in loco publico; & demum ut fideles omnes post elevatam in Officio Divino S. Hostiam sacrò Viaticò præmunirentur ad Martyrium animò fortissimo subeundum, quod ipse multorum Dux præstitit anno salutis 112, sedis. 9. Mens. 3.

VI. D. Evaristus Græcus.

AJUDÆO patre Bethlehemitico genitus, morum probitate & vitæ exemplò monstravit, cunctis ad summa quævis patere aditum, si virtus & Religio viam sternant; in Pontificem enim ab universo populo electus Christo totum se dedit ejusdem in Ecclesia Supremus Pastor. Eadem acta, quæ de Anacleto paulò ante retulimus, nonnulli adscripserunt Evaristo, nimirum quòd inter septem Diaconos quandam Ecclesiæ partitionem instituerit. Verùm fide dignius est, Anacleti ordinem ab Evaristo ratum fuisse habitum, & factis similibus confirmatum; præcepit enim, ut Altaria, in quibus Sacra fierent, ex lapidibus erecta Deo dedicarentur, ritu ab Ecclesia jam tum adhiberi solito. Instituit adhæc, ut septem Diaconi Romano Præsuli ad concionem dicenti mutatis vicibus assisterent futuri testes, si res postularet, adversus quosvis obtrẽtatores. Fidelium quoque connubia clanculum iniri se-

verè prohibuit, quibus proin publicam benedictionem jam ipse adhibuit, & imposterum adhibendam præscripsit consulturus perinde bono prolis & parentum. Egit hæc & alia Evaristus, ut pateretur plurima; Sub Hadriano namque Imperatore communem eamque numero quartam persecutionem magno sustinuit animo multorum Christi athletarum & Dux & Socius anno Domini 121, die 26. Octobris, Sedis 9, 3, Mens.

VII. D. Alexander I. Romanus.

SUB Plinii junioris & Plutarchi disciplina primùm litteras didicit, à Christianis verò Doctõribus ad Fidei & virtutum methodum ritè tenendam instructus tantùm profecit, ut penè juvenis communis omnium pater eligeretur, dum creatus Põntifex Aquæ Lustralis usum magis vigere fecit, præsertim adversùs lemures; panem etiam, aptam Consecrationi materiam fermentò tingi prohibuit; aquam verò misceri vinò præcepit, ut ad Aram facientes ante alios essent memores Sanguinis simul & Aquæ, quam Servatoris nostri ex Cruce pendentis latus largè reddiderat; hujus certè præcepti memor ipse fuit, Dominicæ Passionis cultor eximius; unde evenit, ut non nisi fortia egerit, tuleritque sub Aurelio Antonino Imperatore, à quo securi percussus cecidit anno Sedis 10, Christi 132. 3, Maii. Exemplum Alexandri secuti sunt strenuè inter multos Hermes urbis Præfectus, & Quirinus Tribunus cum filia sua Balbinia, quam contactu catenarum sanavit, simulque his aliisque permultis Fidei vitam inspiravit.

VIII. D. Sixtus Romanus.

PRÆ cæteris gentibus, si Italos excipiamus, Sixtus sibi obstrictos habet Græcos, quibus unà cum quatuor viris Apostolico muneri peridoneis misit D. Peregrinum insignem postea Antisiodori Martyrem. Antoninus tunc Imperio præerat, à quo gravissimè vetitum fuisse scribunt, ne vel Christicolæ vel etiam Idolorum cultores pergerent Sibylarum lustrare carmina, quorum lectione multos ad meliora converti cognoverat. Verùm his aliisque mandatis parùm terrebantur accensi zelò Religionis viri, quorum Auctor Sixtus sanguinem suum fudit novorum Martyrum semen anno Salutis 142. Sedis 10,

IX. D. The-

IX. D. Thelephorus Græcus.

ANACHORETA dicitur vnum jejunium jam usu longiore receptum Decretò confirmavit, doctus nimirum in eremo sua, cui à puero jam assueverat, quanti in Ecclesia valeat temperantiæ & sobrietatis virtus. Verba Decreti hæc fuisse tradunt: *Statuimus, ut septem hebdomades plenas ante sanctum Pascha omnes Clerici in sortem Domini vocati à carne jejurent.* In nocte nati Servatoris Sacrum dici à Sacerdotibus ita voluit, ut aliud geminum subsequeretur. Hymnum etiam Angelicum, cui initium est, *Gloria in Excelsis &c.* tum in officiis festis alta voce cantari, tum in Sacris dicendis à Presbyteris recitari præcepit. Statuit insuper, Sacerdotes à Secularium jurisdictione immunes esse debere. His plurimisque aliis suis meritis id impetravit, ut inter Martyres eminuerit, dum caput amisit ferrò abscissum anno 154, Sedis 12.

X. D. Hyginus Atheniensis Græcus.

APHILOSOPHICO studio, cui operam Athenis navaverat, Philosophus vocatus, à Clericis demum Pontifex creatus antiquam Hierarchiæ Ecclesiasticæ methodum, continuè tyrannorum in Clericos maximè sævientium mandatis turbatam restituere laboravit, ministros sacros eleganti ordine componens, atque suos in gradus distinguens. Haud minorem curam sacris impendit ædibus, in quarum consecratione Sacrum fieri voluit. Plurimos tunc numerare fuit, qui susceptò Baptismatis lavacro in numerum fidelium venire, & sacras ingredi ædes desideraverant; igitur ne fraudibus pateret aditus, & fideles ab infidelibus dignoscerentur, præcepit, ut recens natis infantibus, vel aliis quibusvis, qui à labe Originali mundari optaverant, unus minimum patrinus assisteret, futurus testis & curator renatæ in Christo animæ. Ab Hygino persuasus, teste Giaconio, Justinus Orator insignis & Philosophus, ac demum Martyr celeberrimus unam alteramve orationem ad Senatum & Antoninum Augustum habuit ea felicitate, ut deinceps à Christianorum cædibus si non omnino abstinuerint, saltem sibi temperarint. In Martyrum tamen numerum venit ipse Hyginus, solatiò plenus, Justinus operâ aliis vitam conservari, sibi adimi, an. Domini 158. Sed. 4.

XI. D. Pius.

AQUILEJÆ in Provincia Veneta natus annò Pontificatus sui secundo Decretum edidit de celebrando Paschate die Dominica, ne, ut ait Volaterranus, *ob altercationum studia traditio in Ecclesia ab Apollonis accepta convelleretur.* Litem ea de re gravissimam moverunt Hebræi, Messiaë quidem adventum ritè credere docti, sabbathum nihilominus diei Dominicæ pertinaciùs, quàm constantiùs præferentes. Tantùm antiquis ritibus suis tribuebat gens plùs scrupulosà in minimis, quàm rebus maximis. Sancivit præterea, ne prædia, ullave bona Ecclesiæ quovis modo transcripta civili commercio subjicerentur, nisi Pontificum aut Episcoporum consensus conventioni vim aut valorem fecissent. Cætus Virginum etiam huic Præsuli in curis non erant postremis; ut enim earum ex domibus liberior pateret regressus, ante vigesimum quintum ætatis annum ullam penitus recipi prohibuit. Cæterum ea ætate imperârunt Antoninus Pius & Marcus Aurelius, quorum hic Præsilibus suis per varias provincias dispositis nimiam licentiam concedens, valde auxit miseras Martyrum, inter quos numeratus est etiam Pius hoc nomine dignior longè, quàm Pius Imperator. Annus erat Christi 167. Sedis 9. M, 6.

XII. D. Anicetus Syrus.

CREATUS Pontifex Clericorum crines eum in modum refecari præcepit: ut capilli in capite reliqui coronæ formam acciperent. Idem denuo sancivit, ut consecrando Episcopo trini adstarent consecrati Episcopi. Archiepiscopum ad hæc haud ab alio, quàm Primate suo aut summo Præsule in jus vocari severè vetuit. Hæc pro subditis & amicis egit Anicetus, plurima passus ab inimicis, quos præter idololatrias habuit copiosos hæreticos. Eorum antesignani fuerunt Valentinus, Marcion, Montanus aliique, quorum ultimus in Phrygia natus pene omnium hominum fuit stultissimus, quoniam erat superbissimus: post suscepti enim Baptismatis Mysteria non verebatur dicere, *alium Sanctum Spiritum præter se nec in cælis, nec in terris inveniri.* Verùm eo, quem non invenit Montanus, Spiritu plenus Anicetus in vita & morte innumera mala superavit, licèt gladio succubuerit sub Marco Cæsare anno 175, Pontificatûs 8. & ultra.

XIII. D.

XIII. D. Soter.

FUNDIS in Campania Italiae natus post Anicetum Romanam rexit Ecclesiam Martyr secutus Martyrem ; Romæ enim furente Marco Aurelio, aut veriùs ejusdem Provincialibus , Martyrii Laureolam adeptus, plurimos numeravit socios in Italia præsertim & Gallia ; eminuit inter heroas etiam invictissima mater D. Felicitas cum septem filiis , qui præsentibus dederunt, & datum posteris reliquerunt exemplum æternâ memoriâ & æquali coronâ dignissimum. In via Appia sepultus est Soter anno 179. postquam annis quatuor Orthodoxo populo præfuit , intra quod temporis spatium Presbyteris antiquam legem denuo promulgari præcepit, qua cautum voluit, ne quispiam nisi jejunos Eucharistiam conficeret aut sumeret. Montani hæretici tunc ita res sacras miscebant profanis, ut Sacerdotum munere passim fungerentur foeminae. Similem abusum, ut procul arceret ab Ecclesia Soter, prohibuit severè, ne etiam Deo sacratae Virgines vasa sacra manu contingerent, neque thuris ministerium ulla ratione ipsæ exercerent, tanto non satis dignæ, nec idoneæ officio.

XIV. D. Eleutherus Græcus.

ANICETI quondam Pontificis Diaconus, post D. verò Soterem ipse Pontifex pene ad initium Pontificatus sui DD. Damianum & Fugatium in Angliam misit , ut Lucium Regem unâ cum regis liberis , aulae ministris & subditis aliis permultis sacrâ Baptismatis undâ purgarent. Numerabantur eo tempore in Anglia sacrificuli majores viginti octo, inter quos suprema cum potestate eminebant tres Archiflamine, quibus omnibus ab officio denique remotis totidem numero Episcopos cum tribus Archi-Episcopis jam tum temporis numerare cœperunt Angli, præ reliquis populis hac in parte felicissimi, quoniam ferè ante omnes alios Orthodoxæ Ecclesiæ sacra publicè sunt professi , Rege exemplo suo facilè subditos trahente. Simile incrementum sumpsit Ecclesia in Italia ; cùm enim Tyrannorum furores tantisper sedati quiescerent, Romæ potissimum plurimi generis splendore insignes viri , unâ
cum

cum familiis suis & famulitiis Baptismi caractere sunt insigniti ; inter eos Apollonius fuit, qui cum orationem in foro publico de Christiana re & nomine habuisset, eam ob rem martyrio affectus Fidem propagare cepit sanguine, linguis & vocibus potentiore. Quo autem mortis genere extinctus sit Eleutherius, haud satis liquet ; Martyrem vocant antiqua Martyrologia, mortuum fuisse scimus anno 194. 26. Maii Sedis 15.

XV. D. Victor Africanus.

PONTIFEX admodum doctus, vigil, magnanimus & imperterritus constantissimè restitit iis, qui festo Paschatis, die Dominica celebrando pertinaciter sese opponebant, ut diem Sabbathi Hebræorum more sacrum ac factum servarent. In eos igitur anathematis sententiam pronuntiavit, ut Supremæ Sedis auctoritatem illæsam atque invictam custodiret, simulque eos propugnaret fortiter, qui hac in parte pro Ecclesiæ sententia stare constanter decreverant. Laudem hanc eximiam tribuerunt suam ob constantiam Victori varia Concilia, inter quæ Nicænum I. unanimi calculo decrevit, ut juxta mentem Victoris & Pij I. Summorum Pontificum Festum Paschæ post quartam decimam lunam celebraretur, & discrimen foret Christianos inter & Judæos. Petram se etiam inexpugnabilem probavit adversus Theodotum Byzantinum hæresiarcham, qui Christo omnem Divinitatem denegabat : unde & ipse suam ob pertinaciam ex Ecclesiæ gremio ejectus interit, Victor verò furente Imperatore Severo, aut veriùs ejusdem socero Plautiano Martyr extinctus est nunquam magis Victor, quàm ita victus anno 203. Pontificatus 9. Mens, 2.

Reflexiones Historiæ supra II. Seculum

ETSI cum Calvino Centuriatores Magdeburgici, uti videre est apud C. Bellarminum I. 2. c. 14. singulos ac universos Pontifices, qui per prima tria Secula Romæ federunt, *veros & sanctos Pontifices* fuisse confiteantur ; inter eos tamen (nota verborum ac doctrinæ

Grinae cohaerentiam) qui hoc secundo Seculo praefuerunt Romanae Ecclesiae, tres erroris gravissimi coarguuntur à Magdeburgicis : eorum primus fuit Anacletus, qui in eo errasse plurimum dicitur, quòd *memoriam D. Petri construxerit & ornaverit*, seu quòd monumentum quoddam ossibus D. Petri constituerit. Censurâ hâc, uti intelligimus, cultum Reliquiarum tacitè saltem reprehendunt. Verùm tantùm abest, ut ob Reliquiarum aut sanctè mortuorum corporum venerationem reprehendi possit, ut potius summis ob hoc encomiis extolli meritis sit Anacletus : perlustrare enim si lubeat aliquot Secula, tum ea, quæ natum mundi Servatorem antecesserunt, tum quæ eundem proximè subsecuta fuerunt, quamprimùm occurrunt exempla & Patrum testimonia plurima, quæ sacrorum Ossium venerationem non solum ab omni superstitione absolvent, verùm omniratione eandem nobis commendabunt. Audite amabo duodecim testes omni exceptione majores.

- I. Est D. Epiphanius, qui in gestis DD. Isaia, Ezechielis & Hieremiae scribit, à plurimis coli solita fuisse sepulchra eorundem Prophetarum, ob beneficia, quæ iis in locis propter merita eorundem Deus conferebat.
- II. D. Basilius affirmat, cùm Reliquiæ S. Julittæ ad locum quempiam fuissent adductæ, ubi laborabatur aquarum penuriâ, mox è terra erupisse fontem aquæ sapidissimæ.
- III. D. Gregorius Nazianzenus in oratione de S. Cypriano ita habet : *Omnia potest pulvis Cypriani cum fide, uti sciunt hi, qui ipsi experti sunt, & miraculum ad nos usque transmiserunt.*
- IV. D. Chrysostomus de Reliquiis S. Babylæ Martyris ait : *Sententiæ nostræ abundè fidem faciunt, quæ quotidiana à Martyribus eduntur miracula.*
- V. D. Ambrosius de SS. Gervasio & Protasio testatur, quòd homo opificiò lanio, nomine Severus, omnibus notissimus ad contactum feretri fuerit curatus, ubi portabantur Divorum Reliquiæ.
- VI. D. Hieronymus narrat ad sepulchra DD. Elisæi & Joannis Baptistæ simulque Abdia rugire dæmones consuevisse. In vita autem D. Hilariionis asserit, clara quotidie signa fieri ad sepulchrum ejus.
- VII. D. Augustinus scribit tot miracula esse facta ad Reliquias S. Stephani brevissimo tempore, ut multi libri scribendi sint, si omnia referri debeant.

- VIII. Palladius ad Reliquias Philemonis multa miracula patrata fuisse confirmat.
- IX. Sulpitius de obitu S. Martini dicit, post mortem ejus in ipsius corpore glorificati hominis apparuisse figuram; fuisse enim carnem ejus vitro puriorem, lacte candidiorem, ut septennis pueri decorem ostenderet.
- X. Sozomenus refert ossa SS. Martyrum Nestabi & Eusebii fratrum, quæ Cazenses miscuerant cum ossibus camelorum & asinorum, ne à Christianis internosci possent, sanctæ cuidam faminae Divina revelatione fuisse monstrata, & ab eadem collecta. Idem asseverat, quadraginta Martyrum Reliquias pari revelatione fuisse inventas.
- XI. Ven. Beda testis est, D. Joannis Baptistæ Caput ab ipso Joanne ostensum fuisse duobus Monachis. Et in Zenone scribit, Corpus S. Barnabæ cum Evangelio D. Matthæi fuisse super ejus pectus inventum, revelante ipso D. Barnaba.
- XII. Surius de D. Eduardo Anglorum Rege scribit, anno ab ejusdem obitu 36. inventum esse corpus D. Regis *integerrimum, plenum succo, flexibile, ac si tunc etiam viveret, & non solum ossa & carnes in nullo lasas, sed nec pilos capitis aut barbæ, nec ipsas vestes & calceos.* Testimonia plura volenti dabunt libri non modò Recentiorum, sed etiam Veterum Scriptorum plurimi; inter priores meritò sibi locum vendicat C. Bellarmini lib. II. Controv. 4. de Reliquiis Sanctorum, ubi cum retulisset argumenta Lutheri, Calvini &c. detegit septem Magdeburgensium hac solum in parte mendacia, cultum verò SS. Reliquiarum in Ecclesia continuuum probat decem argumentis copiosis,
- I. Petito ab exemplis in Scriptura contentis.
 - II. Ex variis diversarum partium orbis & temporum Conciliis.
 - III. Ex multis antiquis Patribus tum Græcis tum Latinis.
 - IV. Ex miraculis continuis occulta Reliquiarum virtute patratis.
 - V. Ex aliis miraculis, quæ in ipsis mortuorum corporibus sæpissimè fuerunt deprehensa.
 - VI. Ex miraculosa inventione & Divina revelatione SS. Corporum.
 - VII. Ex translatione Reliquiarum de uno loco ad alium honoris ergo ab Antiquis celebrari solita.

VIII. Ex

- VIII. Ex eo, quòd Divorum Reliquiæ sub Altaribus semper fuerint reconditæ.
- IX. Allato ex cereorum usu & lampadum, quibus honoratæ sunt sacræ Reliquiæ.
- X. Denique à multiplici ratione, & ex objectorum solutione perspicacissima, quam Magdeburgenses aliiq; omnes Reliquiarum ofores à longè hæctenus aspexerunt, veluti noctuæ suis in antris aspiciunt diei lucem, suis tamen contentæ tenebris.

Alter, quem haud æquis patiuntur oculis, fuit hoc Seculo Pontifex Alexander; hunc ipsum vel auctorem Aquæ Benedictæ, uti vocamus, vel saltem promotorem fuisse scribunt Magdeburgici; ajunt enim, rectius Aquæ Benedictæ primam institutionem alicui gentilium Pontifici tribui posse; cùm Aquæ Lustralis aspersio sit ritus ethnicus. Eodem ferè modo scripserunt de Benedictionibus salis, cinerum, cerei, fructuum, panis, palmarum &c. in Ecclesia turbatores, quos inter fuerunt primi Waldenses anno Domini 1170. exorti. Waldenses secuti Flagellantes circa annum 1350. qui instrumentum, quo aspergi aqua Lustralis solet, vocabant *Clavam mortis*: ipsas verò guttas aspersæ aquæ *Scintillas infernales* dicebant. Circa annum 1380. Ecclesiæ Benedictiones damnare coeperunt Wicleffistæ, qui asseriebant, aquæ, salis, vini, panis, olei & rerum similium usum Papistis notissimum, & veram practicam necromantiæ. Cum Wicleffistis Seculo decimo quinto senserunt Lutherus, Calvinus, Brentius & cum aliis Tillmannus Heshusius, qui in libro de sexcentis erroribus Papistarum posuit loco vigesimo usum Aquæ Lustralis, & eam *manifestam Magiam* appellat.

Verùm quàm turpiter errent, fallant & fallantur tum Calviniani, tum Lutherani, tum alii quicunque Benedictionum calumniatores, facile ipsimet perspicient, si legant libros hac de re editos. Alii igitur, qui Latinum idioma callent, evolvant ante alios librum III. C. Bellarmini de cultu Sanctorum caput 7. Alii verò, qui Germanico idioma assueverunt, veluti plerique sunt Lutherani in litteris Latinis parùm versati, uti ipso facto testantur pleræque Imperii urbes; hi, inquam, lustrent P. Christophori Ott librum, cui Titulus *Roma Gloriosa &c.* uterque horum laudabilissimum Aquæ Lustralis & rerum similium usum demonstrabit.

1. Exemplis compluribus ex Scriptura allatis.

D 2

2. Ex

2. Ex traditione Veterum plurimis testimoniis confirmata, quorum facile viginti affert C. Bellarminus adductis Patribus permultis.
3. Plurimis miraculis Benedictionum virtute patratis, de quibus licet ita scribat Tillmannus: *Quodsi (Catholici) contendant, verba hæc esse miracula, nota nobis est Christi admonitio: Pseudopropheta edent miracula & prodigia, ut inducantur in errorem, si fieri possit, etiam electi.* Sed æquiori jure responderi potest Tillmano: si vera esse contendant Lutherani, Calviniani &c. Fabulatores potius, quàm Historici, quæ ipsi scripserunt hæcenus, tunc etiam Pseudoprophetae fuerunt Christus, ejusdem Apostoli, & Patres in Ecclesia primi, cum tam Christus, quàm Apostoli, & qui per singula Secula sunt secuti Viri sanctitate conspicui, virtute Benedictionum sacrarum ediderint miracula. Potius igitur Pseudoprophetarum nomine veniunt Tillmannus & farinae hujus Scriptores plurimi, qui ita exornant sæpè fabulas fucò veritatis, ac sinceritatis specie, ut si fieri potest, etiam in errorem inducantur electi:

Tertius Pontifex fuit D. Martyr Telesphorus, quem copiosis querelis accusant aliquot errorum Magdeburgenses: ajunt enim centuria 2. c. 10. *Clericis primum mandat, ut septem ante Pascha hebdomadibus à carne jejurent, cum contra scriptum sit; nemo vos judicet in cibo & potu. Deinde missas cumulat & ritum earum auget, atque ad tempus alligat: cum neque propter numerum, neque ceremonias, neque tempus Cæna Domini sit instituta. Clericorum item dignitatem & sanctitatem nimium effert supra plebejam, quasi non sit scriptum, omnes vos unum estis in Christo JESU. Ita nec argui vult à populo Sacerdotes, nec accusari, eamque legem firmissimum vocat sui Ordinis murum, constitutum à se & Patribus contra persecutores.*

Quatuor itaque sunt rerum capita, quæ Heterodoxis maximopere in Telesphoro displicent:

- I. Est vernum jejunium ab Ecclesia Romana institutum.
- II. Trina in Festo Nativitatis Domini missæ sacrificia.
- III. Ritus quidam missæ sacrificio additi.
- IV. Immunitas Clericorum à secularium foro atque jurisdictione.

Miramur hîc meritò, quòd Lutheri & Calvini tribus hæc in Telesphoro minùs placeant, cum tamen & hunc *Divum Martyrem, Pontificem*

ficem verum ac sanctum, Apostolorum temporibus valde vicinum, ipsimet nobiscum fuisse agnoscant: nonne ipsos potius sic ratiocinari oporteret? cum hæc & alia primis Ecclesiæ temporibus fuerint receptissima, ab ipsis Apostolorum primis Successoribus, viris doctrinæ ac scientiæ præstantia, morum integritate, laborum patientia, Divini Spiritûs gratia, Martyrii victoria clarissimis approbata & lege confirmata, atque ad nostra usque tempora per decem & septem omnino Secula perdurârint, profectò majus momentum his rebus subest, quàm ut à nobis negligi, minùs rideri aut contemni possint. Verùm fileamus nos, ut C. Bellarminum hac super re differentem audiamus. Is ita loquitur:

Hæc videlicet sune errata Telesphori, quæ quidem ideo judicantur errata à Centuriatoribus, quia discrepant à regula Lutheri. Sed si justè judicamus, nonne potius dicendum est, dogmata Lutheri, qui non patitur delectum ciborum, nec missas, nec ordinem Sacerdotum supra plebem, esse erronea & falsa, quia discrepant à Regula Telesphori? nam cum Telesphorus sanctus Martyr fuerit, & Apostolorum temporibus adeò propinquus, ut cum Petro, Paulo & Joanne loqui potuerit; nonne credibilius est, meliùs ab ipso cognosci potuisse Christi doctrinam, quàm à Luthero, qui nec Martyr fuit, & annis plusquam mille quadringentis ab Apostolicis temporibus absuit? præsertim cum ratiuncule illæ Magdeburgensium sint pueriles & millies solutæ.

Post hæc ostendit idem Eminentiss. Cardinalis, quàm absônè interpretentur hîc Scripturæ verba de cibo & potu, item de corpore Mystico Ecclesiæ; nec non alia huc facientia affert, ex quibus Lector colliget, Magdeburgenses ancillarum prorsus more, ut ajunt, hoc est, modo valde imperito, loqui & scribere de Telesphoro Pontifice: non enim quicquam evincunt hoc loco verba Matth. c. 15. *quod intrat per os, non coinquinat hominem.* Nec quadrat huc textus D. Pauli ad Coloss. 2. *nemo vos judicet in cibo aut potu &c. quæ sunt umbra futurorum;* etsi enim quod intrat per os, in se non coinquinat hominem, coinquinat verò hominem inobedientia illius, qui facit cibum vetitum per os suum intrare: aliàs sanè nec peccâssent protoparentes nostri comedendp fructum vetitum, qui procul dubio per os intravit. Nec egissent malè Lutherani illi, quibus Augustæ, Ratisbonæ & aliis in Imperii urbibus non multis abhinc

annis præceptum jejunii vel à magistratu, vel à præconibus suis est promulgatum, ut cibum ante horam sub vespere sextam non sumerent, non, inquam, egissent malè, si per totam indicti jejunii diem convivia celebrassent instar Balthazaris Regis aut divitis illius, de quo Luc. c. 16. v. 19. & 20. hæc leguntur: *homo quidam erat dives, qui induebatur purpurâ & bysso, & epulabatur quotidie splendide.*

Textus D. Pauli minimè pugnat contra abstinentiam ab Ecclesia Romana præscriptam, sed expugnat abstinentiam Hebræorum veterum, qui certo ciborum genere nunquam fruebantur, quòd cibi illi ex lege veteri pro immundis haberentur: lex autem illa non minùs, quàm Circumcisionis præceptum sublata est penitus à Legislatore novo Christo, de quo eodem cap. 2. ad Coloss. hæc habet Paulus: *in quo & circumcisi estis circumcissione non manu facta in expolitione corporis carnis, sed in circumcissione Christi: conspulti ei in Baptismo &c.* Item v. 13. & 14. *donans vobis omnia delicta: delens quod adversus nos erat Chirographum decreti.*

Cæterùm capita reliqua contra S. Telesphorum allata confutavit abundè C. Bellarminus paucis suis verbis superiùs citatis.

Seculum Tertium.

XVI. D. Zephyrinus Romanus.

AD id plurimùm attendit, & attentos voluit esse Episcopos, ut in solùm in Sacerdotum cooptarentur numerum, qui spectatæ virtutis & præclaræ doctrinæ specimen dedissent. Ligneos calices ab aris removit, vitreos potiùs admittens: quamquam iidem successu temporis fuerunt remoti, ut eorundem loco ex auro, argento aut stanno confecti adhiberentur. Præceptum Ecclesiasticum Paschati ita alligatum esse voluit, ut sub idem tempus Fideles omnes usu rationis præditi sacro reficerentur epulo, postquam sacra exhomologesi animum ritè expiassent. Hæc agendo passus est plurima Zephyrinus, dum experiri oportuit sextam persecutionem, eamque pene omnium crudelissimam: imperarunt quippe Septimius Severus, Antoninus Caracalla, Macrinus &

Helio

Heliogabalus, quorum primus & ultimus extremis modis in Christi gregem sæviērunt. Tantis hostibus accesserunt hæretici Marcion, Praxeas, Sabellius, Valentinus, Proclus & ante hos Tertullianus, quos cū suis in erroribus pertinacissimos esse comperisset, eos è proborum numero penitus exclusit. Fuere etiam Pseudo-Episcopi, qui jam hoc Seculo suam sedem Romanæ vel coæquare, vel non subiectam dicere ausu temerario præsumpserunt: summæ igitur Sedis suæ dignitatem conservaturus *Pontificem se maximum & Episcopum Episcoporum* palam scripsit, qualem se etiam verbis & factis probavit in vita & morte, quam vel Martyr sustinuit, vel malis fatigatus oppetiit anno 221. Sedis 28, tantum inter Martyres eminentior, quantum regimine longior.

XVII. D. Calixtus Romanus.

ROMANORUM plurimos ritè credere docuit usque ad mortem pugiles constantissimos. In novo credentium numero erant Palmatus Consul & Simplicius Senator, uterque rarò prodigiò ad Fidem amplectendam commotus: Palmatii enim oculi tum primum bene videre cœperunt, dum milites contra Calixtum emissos oculorum usu vidit privatos: Simplicius verò idolorum cultum tunc demum damnavit, dum in Capitolio audivit foeminam à damonio corréptam, quæ Calisti, ut ipsa aiebat, *Deum, Unum, Verum* cunctis adorandum prædicabat verbis ad ciendas etiam lacrymas potentissimis. Miraculis duobus accessit tertium, dum virum, Privatum nomine, ulceribus refferum & Blandiniam paralyticam sanitati salutaribus Baptismi aquis restituit. Auxit insuper valde Fidelium coetus, dum ab Alexandro Imperatore impetravit geminam Romæ aream, supra quam in patenti foro duo extruxit ædificia sacrarum Romæ ædium pene publicas primitias. Earum alteram Unigenito *DEI Filio*, alteram *Divinæ Matri* dicatam & consecratam esse voluit. Præter quadraginta dies vernos quatuor jejunii per annum designavit tempora, restaurans morem ab Apostolis jam traditum. Iisdem quatuor anni intervallis Sacerdotes initiari præcepit, cū antea mense Decembri solùm sacer Ordo fuisset impertitus. His gestis iram Ulpiani Jurisconsulti potissimum incurrit, cujus proinde pravis consiliis in carcerem coniectus, fustibus in dies singulos contusus, tan-

tandemque de fenestra in terram dejectus, ac postremò in puteum profundum demissus, animam tantò sublimiorem egit anno 226, Sedis 5.

XVIII. D. Urbanus.

HOC etiam nomine illustris, quoniam in Urbe Roma omnium Urbium domina natus aliud sibi nomen illudque illustrius vendicavit ex eo, quòd multis doctrinæ ac morum sanctitate fuerit exemplar ad melioris vitæ & Fidei optimæ semitam; eos inter fuit Valerianus S. Cæcilie Romanæ Virginis ac Sponsæ Sponsus Sanctus, hujusque frater Tiburtius & Maximus, quorum ultimus à cubiculis Alexandro Imperatori fuerat. Curam semper etiam in se suscepit singularem sacrarum ædium, in quibus, cum reditus paterentur, argenteas lampades aliæque vasa sacra cum calicibus aureis lucere voluit. Summa insuper in pauperes liberalitate fuerat eorum maximè memor, dum rationes bonorum Ecclesiæ perpendit; unde hunc in modum tum de bonis Ecclesiæ, tum de pauperibus scriptum posteris reliquit: *Ipsæ res fidelium, quæ Domino offeruntur, non debent in alios usus, quàm in Ecclesiasticos ac fratrum indigentium converti, quia vota sunt fidelium & prætia peccatorum, ac patrimonia pauperum*: atque his suum charissimum Patrem eripuit Ulpianus Jurisperitus Alexandro Severo Imperatori suggerens occidendi Urbani consilium sacrilegum. Anno 233. Pontificatus 4. aut veriùs 6. cum aliquot mensibus.

XIX. D. Pontianus Romanus.

DAVIDICOS Psalmos à congregatis fidelium cætibus alta, eaque concordi voce cantari, missæ verò sacrificio publicam confessionem, verbò *confiteor &c.* inchoari solitam à Sacerdotibus ad aram accedentibus præmitti mandavit: quamquam non defunt, qui utriusque hujus ritus auctorem D. Damasum fuisse existimant, Pontiani tempore Philosophi Platonici ob concordiam quandam doctrinæ Platonice cum Evangelica veritate ad Christi gregem magno numero transierunt. Placuit eisdem præreliquis liber Evangelii Joannis Apostoli, quem aureis litteris scribi, & scriptum ab omnibus legi oportere asseruerunt. Exemplo suo Platonici traxerunt duos Origenis discipulos
germa-

germanos fratres DD. Gregorium Thaumaturgum & Athenadorum utrumque Episcopum; maximum verò Pontiani animo excitârunt gaudium tum horum, tum aliorum in munere Apostolico sociorum progressus; summum odium econtra in animis Pseudo-Sacerdotum, quorum fraudibus circumventus Alexander Augustus Pontificem in Sardiniam eiecit exulem, ibidem verò Maximinus iustibus cæsum occidi iussit anno 237. Pontificatûs 4.

XX. D. Anterus, Græcus.

VITA longiori dignissimus brevissimam vitam vixit post mensem, ex quo Romam venit Pontifex ex insula Sardinia vocatus, & jam occisus, Vitaliano Maximini Præfecto morti varios cruciatus præmittente, ut vinceret Præsulem invictissimum. In persecutione Maximiniana, quam sextam numerò appellant, ceciderunt, aut potius cum Antero steterunt Martyrum plurimi, quorum gesta ut celerrimè consignarentur notis, constituit ipse notarios. Ejus artis inventorem fuisse tradiderunt Tyronem M. Tulli Ciceronis libertum; qui si fuit, ob Martyrum etiam memoriam libertate profectò fuit dignissimus plus quam Tulliana.

XXI. D. Fabianus, Romanus.

DIEBUS tredecim unà cum Clericis congregatus hæsit populus, ut Pontificem novum sibi præficerent, unanimum denique vocem impetravit columbæ avis simillima de coelo ad Fabianum subito delapsa, quæ in arduis præcipuè negotiis semper deinde assistit Supremo Ecclesiæ Capiti Fabiano. Annis quindecim cœlesti Spiritu plenus hic vir Ecclesiæ præfuit, qui sua ob præclara merita minimè displicuit Gordianis duobus & duobus Philippis, quatuor Imperatoribus; unde dum inferiores Episcopi passim in urbe & orbe erexerunt ædes sacras, Fabianus in Coemeteriis Martyrum extruxit basilicas fidelium precibus peropportunas. Idem septem Diaconis suas designavit regiones, ut singularem pauperum atque peregrinorum curam gererent. Sancivit præterea, ut quotannis feriâ quintâ ante diem Paschatis Chryisma novum Episcopi conficerent, residuum verò ex anno præterito ignis consumeret.

R. P. Kell Series Pont. Pars I.

E

Præce-

Præcepto addidit epistolam, qua Christi institutum hoc esse confirmavit, ut Chryfma nimirum ex oleo simulque balsamo commisceretur. Cæterum ad Fabianum, ab Alexandria Patriarcha Dionysio anathemate proscriptus, venit Origenes suo tempore virorum doctorum pene doctissimus, agnoscens Supremum in Fabiano fidelium omnium Caput, quod tamen Ecclesiæ ademit in *persecutione septima* Decius Tyrannus Maximino major anno 253. Sedis 15.

XXII. D. Cornelius, Romanus.

FURENTE Decio annus pene totus præterit vacuam relinquens Sedem, quam tandem post sedecim Episcoporum Romæ conventum & unanimum consensum occupavit Cornelius Romanus. Ea ipsa tempestate in Africana Ecclesia omnia turbaverat Felicissimus Pseudo-Episcopus D. Cypriani Carthaginensis Antistitis amulus, specie virtutis suas in partes trahens plurimos, ut Cyprianum ab officio suo removeret; & eò rem jam perduxerat, ut Fortunatum Cypriani loco Carthaginenses Episcopum suum agnovissent, nisi Cornelius obicem posuisset: tempestatem hanc sanè gravem excepit alia gravissima; ex Africa enim venerat Romam Novatianus homo Stoicus, qui auctore & adjutore Novato Africano Episcopo primam in universa Ecclesia sedem sibi deberi asserere haud erubuit omnium Schismaticorum primipilus. Atque ut cuncta viderentur ordine fieri, simulata novi Pontificis electione Novatianus confirmatus epistolas ad inferiores Episcopos dedit, observans morem in Ecclesia usitatum: litteris verò ut vim adderet majorem, confinxit gravia scelera contra Cornelium. Verùm brevi fraus patuit congregato Romæ Concilio; à sexaginta enim Episcopis ac totidem Presbyteris damnatus est Novatianus, & cum sectatoribus è fidelium communione exesse iussus. Majores igitur denuo in Ecclesia turbæ summè Cornelium affligerunt; has tamen aliasque plurimas ita sustinuit, ut suam ob fortitudinem & constantiam in Martyrio præsertim exhibitam ab hæreticis etiam fuerit laudatus. Certè minas minimè exhorruit Decii Imperatoris, in cujus præsentia confessus est magno animo amicitiam cum D. Cypriano per litteras maximè continuatam: verbis & factis testatus est insuper, mille vitas se daturum prius, quàm ullum daret honorem diis, hoc est dæmonibus. Commen-
datâ

datâ itaque D. Stephano Ecclesiæ curâ primâ & ultimâ, caput amputandum dedit carnifici; vitam DEO reddidit anno 255. Sedis 2.

XXIII. D. Lucius, Romanus.

UNANIMI Episcoporum consensu Pontifex electus egit munus suum ea perfectione, quam D. Cyprianus multis extulit laudibus. Statuit is, ut duo Presbyteri totidemque Diaconi semper arbitri adessent Summo Præsuli, cautelas adhibiturus contra Novatianum hæreticum. Non minùs sancivit, ut ii, qui Ecclesiæ bona occupassent, procul Ecclesiæ limitibus arcerentur. In Domibus Sacerdotum omnem procul abesse sexum foemineum curavit, vix matri aut sorori stabilem concedens locum. Hæc aliâque facta Pontificio zelo refertissima fuere, quæ Lucio odium conciliabant, & vitam brevè adimebant; sub Valeriano enim Imperatore caput ferro submisit; postquam geminò in exilio ærumnas tulit innumeras, re & desiderio longo tempore Martyr. Sedis anno 1, & aliquot mensibus; capite plexus est anno 257.

XXIV. D. Stephanus.

INter Ecclesiæ præcepta etiam istud numerari voluit, quo cavet, ne seculares manus sacra usurparent vasa, memor exempli in Rege Balthasare relicti. Fuerunt ea ætate Episcopi toto in orbe plurimi, qui collatis sententiis hæreticos ritè conversos rebaptizandos esse censuerunt; quibus tamen Stephanus constanter restitit insistens D. Cornelii vestigiis. Diversæ ab eodem mentis fuerunt primò etiam DD. Dionysius & Cyprianus, qui brevè saniora edocti suò exemplò traxerunt plurimos alios, adeò ut Donatistarum non pauci æstimârint maximi concordiam, Stephani maxima autoritate comparatam. Atque hoc ipso Donatistarum testimonio usus est D. Augustinus, quo probavit, D. Stephanum summa laude gessisse Pontificatum. Cæterum dato oculorum lumine Lucillæ tribuni filiæ, ductisque in ovile Christi per multis paganis, ductus est ipse demum in templum Martis; cui à Valeriano sacrificare iussus, suis precibus fulgura & tonitrua è cælo excivit, quibus concussum cecidit idoli delubrum: cecidit tamen ipse etiam securi percussus, postquam ut petra stetit annis tribus, quorum ultimus erat Christi 260.

E 2

XXV. D.

XXV. D. Sixtus II. Græcus.

ATHENIENSIS primùm Philosophus, ex Philosopho autem doctissimo factus in Ecclesia Christi Discipulus & Magister, Româ in Hispaniam missus venit; inde in Urbem rediens DD. Laurentium atque Vincentium viâ ac laborum comites sibi junxit. Ibi ob morum probitatem & doctrinæ præstantiam electus est communi omnium suffragio Romanus Pontifex, in cuius munere nec latum unguem à suorum Antecessorum vestigiis recessit; hæreticos enim vice altera baptizari etiam ipse prohibuit; præcepit verò, ut missæ sacrificium non nisi super altare consecratum offerretur. Demum & ipse jussu Valeriani in templum Martis ducendus, D. Laurentio Martyrium post tres dies sustinendum vates prædixit, quod ipse prior sustinuit pauperum tunc maximè memor, quorum & Ecclesiæ bona semper cognoverat esse communia. Sedis anno 1, Martyrium passus 261.

XXVI. D. Dionysius, Græcus.

ANACHORETA Dionysium Alexandrinum Episcopum falsò accusatum defendit; oppugnavit verò ore & calamo Samosatenum Episcopum Sabelli socium, qui nullam in Divinis Personis admittebat distinctionem, nullamque omnino in Christo Deitatem. Cultor adhæc Divinæ Virginis fuit eximius, in cuius veluti gremio mortuus est pientissimè Gallieni Imperatoris tempore, qui patre Valeriano extincto haud sæviit, dum sedit Dionysius annis 11, vitæ ultimus erat 273. inchoatus.

XXVII. D. Felix I. Romanus.

POST D. Dionysium ob insignes virtutes creatus Pontifex ædem D. Pancratii in via Aurelia ædificavit: ob memoriam verò Divorum Martyrum sacra fieri iussit, erigens supra sepulchra eorundem altaria, faciens ex more veteri præceptum. Pugnavit idem fortiter contra Sabellum ejusque sequaces, nec non contra idolorum cultores, à quibus igitur mandatò Aureliani Imperatoris comprehensus, diisque thus offerre iussus, se uni DEO obtulit victimam anno Christi 275. Sedis 2.

XXVIII. D.

XXVIII. D. Eutybianus, Etruscus.

DIVI Felicis successor tempora ac mores hominum gnauiter observare noverat Ecclesiæ perinde decorum conservaturus. Ex Persia tunc in Africam transierat Manes, quem ignobiles natales inter servos & abjectissima mendicabula numerabant; fortuna tamen cum tempore mutata, & ingenii dotes ad sublimem denique statum evexerant. Manichæorum is author fuit hæreticorum, qui inter errores plurimos etiam hunc spargebant, dari transmigrationem animarum Pythagoricam; prohibuerunt proin omnem agriculturam, quòd innumera committi homicidia crederent, dum herbarum animæ, animabus hominum fortè simillimæ, suis è corporibus procul pellerentur, aut certè, si diversæ in iis viverent animæ, eadem haudquaquam à Deo bono, sed à Deo malo, omnium malorum authore vitam accepissent. Præcepit itaque Eutybianus, ut carnes animalium, fruges, uvæ, fabæ, aliæve similia in aris reposita, à Sacerdote vi sacrorum verborum vim sacram acciperent, Manichæorum hoc factò contraveniens erroribus, qui à malo genio hæc procreata fuisse somniabant. Divorum Martyrum curam etiam in se suscepit singularem; rubri enim vestimenti genus assignavit non nisi Christi athletic concedendum, cum suo inferrentur tumulo. Atque ut mos hic novus vigorem acciperet, quadraginta duorum & trecentorum Martyrum cadavera purpureo vestitu ornata, propriis sepelisse manibus traditur; his demum ipse accessit Martyr, purpurâ decorus geminâ, sub Numeriano Imperatore an. Redemptionis humanæ 283. Sedis 8.

XXIX. D. Cajus, Dalmata.

PONTIFEX creatus exemplò Fabiani animatus, regiones suis distribuit Diaconis, ut res gestas Martyrum annotarent. Sacerdotes ipse initiaturus non modò diversos sacrorum Ordinum gradus attendit, sed etiam observandis temporum intervallis distinctos esse voluit: septem iidem fuere gradus etiam hodie notissimi; primus Ostiarios, secundus Lectores, tertius Exorcistas, quartus Acolythos, quintus Subdiaconos, sextus Diaconos, septimus denique Presbyteros exornabat.

Cæterùm Cajus Pontifex patrem habuit Cajum Maximum Diocletiani Imperatoris fratrem, matrem verò Serenam, Philippî viri Romæ Principis, & demum Imperatoris filiam; fratrem denique germanum Gabinum nomine, qui uxore defuncta in Sacerdotum venit numerum, sollicitus de DEO magis, quàm de conjugè altera. Filiam in Matrimonio Gabinus genuit unicam Susannam, quam Diocletianus Galerio Maximiano in sponsam dare decreverat, vinculo hoc connubii firmaturus magis suum Imperium. Verùm triduò deliberationi datò, & eòdem elapsò, respuit oblatas nuptias Susanna; repullam probavit pater Gabinus & Cajus patruus, quibus proin omnibus pro Fidei & castitatis amore caput abscissum est; Susanna in domo patria sanguinem fudit, domi nacta *Sponsum sanguinum Christum*, ejusdem nati anno 296. Pontificatus 12,

XXX. D. Marcellinus, Romanus.

CUM Diocletianus & Imperii socius Maximianus inauditâ hactenus crudelitate in multa millia Christicolarum sæviissent, addiderunt crudelitati blanditias, quibus circumventus thura diis obtulit. Ita habet aliquorum Veterum Historia, quam falsam dicit D. Augustini & aliorum autoritas. Addiderunt tamen priores, Marcellinum mox pœnitentia adeò reductum fuisse, ut Sinuessam Campaniæ urbem ad Concilium 180. Episcoporum anhelus, ciliciòque indutus cucurrerit, in quorum præsentia profusus in lacrymas, scelus suum confessus sit, & admissi sceleris rogârit pœnam & veniam; cui etiam responderint unanimi voce Episcopi; *prima sedes à nemine judicatur, tu reus es, tu Judex, ex ore tuo justificaberis, ex ore tuo damnaberis.* Adiit indè ultrò Maximianum, cui cum exprobrâisset impietatem suam, ejusdem jussu plexus est capite. Corpus sanctissimi Martyris diebus triginta sex inhumatum publico in loco sine honore fuit, cui denique honorem dedit D. Petrus, probans apparitione sua pœnitentiam Marcellini Anno Christi

304. Sedis 2.

Re-

Reflexiones Historicae supra III. Seculum.

NIMIS longum visum est Seculum hoc tertium Antagonistis nostris, Pseudo-Historicis; hi namque pridem Seculi hujus cursum interrumpere suis veluti clamoribus conati sunt, dum centuriam hanc nostram in pluribus Pontificibus aut fallere aut falli palam asserunt. Ex quindecim, inquiunt, hujus Seculi Pontificibus quinque minimum sunt, quos aliis longe coloribus depinxerunt fide digniores Historici nostri; fuit enim hoc tertio Seculo Zephyrinus, fuit Urbanus, Pontianus, Cornelius & Marcellinus, qui omnes turpiter hallucinati sunt. Ita ferè differunt etiam nostri temporis A catholici.

R. Itane, inquitis vos, tam turpiter hallucinati sunt Pontifices, quos tamen etiam hoc Seculo laude sua dignissimos censuerunt Calvinus, Lutherus, Magdeburgenses, &c. dum *veros ac sanctos Pontifices fuisse* eodem veluti calamo scripserunt? quid igitur erroris aut culpæ contraxit Zephyrinus? respondet nobis Rhenanus A catholicus in annotationibus suis ad Tertullianum: *Episcopus Romanus montanizatus*, id est, Zephyrinus videtur approbasse Montani hæresin; id enim ipse Tertullianus, cujus testimonium aliàs maximi faciunt Romani, testatus est. Ita fert sensus Rhenani.

Verùm audiamus nos more nostro C. Bellarminum, qui hunc in modum respondet: *Non est omnino fides habenda Tertulliano hac in parte; quandoquidem ipse Tertullianus Montanista erat: sicut enim paulo antè Artemon (hæreticus) falso jactaverat, Victorem Romanum Pontificem secum sentire, ut ex Eusebio ostendimus: ita nunc Tertullianus Montanista Romanum Pontificem in Montani sententiam trahere conatur; alioqui cur nec Eusebius, nec ullus alius Historicorum veterum, hunc errorem in Pontifice Romano (scilicet Zephyrino) notavit?* Fuit nimirum etiam veterum hæreticorum jam depravatus genius, ut undecunque auctoritatem quamdam suis erroribus conciliare etiam per summum nefas potuerunt, id summa sua industria & pari impudentia præstiterint. Hominum sanè miserimi! qui ut tegant malitiam suam, ab iis etiam, quos maximè propter fidem & virtutem oderunt, virtutis speciem sibi mutuam sumunt: & ut autoritare polleant, eos sibi

autho-

authores aut adjuutores fuisse dicunt, in quibus aliàs nullam auctoritatem agnoscunt, nisi quando cum ipsis sentiunt. Fuit Tertullianus, ut noverrunt omnes, tandem hæreticus Montanista: ut talis tamen non videretur, eum sibi doctrinæ socium junxit, qui hæreticus non fuit. Legat hæc super re C. Bellarminum, qui volet: is enim clarissimè ostendit, quòd Zephyrinus nunquam cum Montanistis senserit, &, quod si errorem ab hæreticis ipsi imputatum commisisset, is error minimè circa Fidem, sed circa personam solùm fuisset, cum Montanistas pro hæreticis non agnovisset, horum fraudulentâ doctrinâ circumventus. Videri nimirum etiam Romanis Pontificibus Catholicus quis potest, qui talis non est: lupus enim sæpè sub pelle later; externam hominum doctrinam ipsorum est discernere sæpè solùm, ac judicare; Scrutator cordium solus DEUS est. Hæc de Zephyrino.

Quid verò mali contraxit Pontifex Urbanus? Respondent Centuriatores Magdeburgici his verbis: *instituit Confirmationem post Baptismum; sed blasphemè dicit, per manûs impositionem Episcoporum, accipi Spiritum Sanctum, & plenè Christianos fieri.*

Consideremus obiter tantùm Magdeburgensium verba, quibus tria obijciuntur D. Urbano mala. 1. Quòd Sacramentum Confirmationis instituerit. 2. Quòd blasphemus fuerit. 3. Quòd accipi Spiritum Sanctum per manûs impositionem docuerit. Ad singula

Respondeo, & ad 1. quidem: quàm parùm sibi constet Magdeburgicorum Historia, nunc attendendum. Actorum c. 8. & 19. refertur, quòd Apostoli super baptizatos manus suas imposuerint, ut acciperent Spiritum Sanctum; duobus igitur Seculis ante Urbanum Papam Confirmatio in usu jam erat: quomodo ergo Urbanus instituit? Item Tertullianus vixit & floruit circa annum Christi 192. uti habet A catholicorum etiam Chronologia: Martyrium verò sustinuit D. Urbanus anno 233. Et tamen Tertullianus quadruplici in loco scriptam testimonium nobis reliquit, Confirmationem post collatum Baptisma in Ecclesia passim adhiberi: quomodo ergo Urbanus primò instituit, quod longo tempore ante ipsum fuerat in usu? quasi verò instituti aut præcepti cujusdam usum exercere idem sit, ac primò instituere, aut præcipere. Confirmationem nimirum, ut habet perpetua Ecclesiæ Traditio, Christus primò instituit, ejusdem verò usum exercuerunt primi Apostoli, & post hos perpetui eorundem Successores Episcopi.

Ad 2.

Ad 2. respondeo. Quo pacto Urbanus blasphemiae reus est, cum ipsum *verum ac sanctum Pontificem fuisse* ipsimet etiam Magdeburgenses scribant? en! verborum elegantem constantiam! qualem toties deprehendimus, quoties quempiam Summorum Pontificum tribus h. s. Seculis accusari audimus; conveniunt enim perquam venustè: *Verum esse, ac sanctum Pontificem*, & esse blasphemum, vel alterius vitii dedecore notatum.

Ad 3. respondeo. Quòd D. Urbanus per manus Episcopalis impositionem Spiritum Sanctum accipi docuerit, non blasphemè, sed sanctè docuit: ita enim docere didicit ex citatis Actorum 8. & 19. capitibus; ita etiam didicit ex temporum vicinitate, quam cum DD. Apostolis habuit; ita didicit ex Traditione, usu & praxi Ecclesiae; ita didicit ex Tertulliano & aliis Scriptoribus &c. ita etiam post D. Urbanum docuerunt Cornelius Papa, D. Cyprianus, D. Cyrillus, D. Augustinus, & quis demum non ex SS. Patribus?

Jam verò, quæ D. Pontiani est culpa? Respondent rursus Magdeburgenses: *scripsit, Sacerdotes proprio ore Corpus Domini conficere & populis tradere, ac per Sacerdotes Deum aliorum hostias acceptare, atque eorum peccata donare, & sibi eos reconciliare.* Atque hanc sententiam D. Pontiani iterum blasphemam dicunt.

Verùm memores sumus notissimæ nobis verborum constantiæ: *Verus ac sanctus Pontifex fuit D. Pontianus, & tamen blasphemus.* Ita ratiocinari didicerunt Doctore Lutero Magdeburgenses Historici, quibus ita respondet C. Bellarminus: *Nihil afferunt Magdeburgenses, unde probent D. Pontiani sententiam esse blasphemam. Quare moleste ferre non debent, si nos Martyri sanctissimo, & ab Apostolorum Successoribus instituto magis credamus, quam Lutero, præsertim cum illud idem in omnium veterum Patrum Scriptis passim legamus.* Afferit deinde clarissima DD. Hieronymi, Augustini, & Chrysostomi verba, quæ cum D. Pontiani sententia omnino conveniunt.

Quis autem nunc error D. Cornelii fuit? Magdeburgensium responsum in promptu est: *Docuit Cornelius, in Calice Domini solam aquam esse offerendam.* D. verò Cornelium ita docuisse, probant ex eo, quòd D. Cyprianus in epist. 3. ad D. Cornelium data multis disputet contra errorem hunc sanè maximum.

Sed mirum in modum fallunt & falluntur Magdeburgenses D. Cyprianus enim eam epistolam non ad Cornelium, sed ad Cæcilium quemdam

Africae Episcopum scripsit; non igitur Cornelius & Cæcilius iudem fuere. Adhæc D. Cyprianus in sua epistola non dicit, hunc errorem fuisse illius, ad quem scribit, sed quorundam aliorum. Probè itaque huc quadrat C. Bellarmini clausula, quam suo annexit responso: *Sed Magdeburgenses tunc fortè largiùs liberant, & scintillantibus ac tremantibus oculis unum legerunt pro alio, Cornelium nempe pro Cæcilio.*

Quid tandem contra D. Marcellinum apponunt? R, hoc unum; *Idolis sacrificavit: deterior igitur hæretico fuit.* At verò hic Marcellini error minimè obesse potest Romanæ Sedi; atque ut ordine procedamus: primò Marcellinus non docuit quidpiam contra Fidem. Secundò non fuit hæreticus aut infidelis, nisi actu quodam externo ob metum mortis extorto. Tertio peccatum suum fati seriâ & severâ poenitentia delevit factus Martyr in Ecclesia militante invictissimus, & in triumphante gloriosissimus.

Intelleximus hætenus, tum ex nostra, tum etiam ex adversariorum nostrorum Historia, quales ac quanti Pontifices triginta numero hucusque Ecclesiam gubernârint. Tales nimirum ac tanti fuerunt, ut veritas inimicis ipsis hæc expresserit verba: *fuerunt omnes veri ac sancti Pontifices.* Quamvis autem deinde fuerint, qui dictorum suorum oblitii hos ipsos *veros ac sanctos Pontifices* gravis culpæ, aut in Fide erroris arguere non formidârunt, horum tamen objecta ita clarè ac solidè sunt soluta ac refutata tum à C. Bellarmino, tum à Scriptoribus aliis, ut ipsimet Adversarii nihil habeant, quod respondeant. Certè à longissimo tempore expectatum fuit Magdeburgensium & aliorum responsum; sed ut apparet, expectabunt Diem Judicii. Cæterum ut nos supra tria hæc Secula velut in unum collecta oculos mentis nostræ non nihil adhuc reflectamus, Ecclesiæ Præcepta, Ritus, ac ut vocant Ceremonias aliæve plura hoc ipso tempore jam observata nunc considerabimus, comparisonem quamdam exinde desumpturi, quæ antiquam inter & nostram intercedat Ecclesiam.

- I. Sacramentorum à Christo institutorum usus Apostolorum tempore
Act. 8. & 19. D. Urbanus, D. Soter, Tertullianus &c.
- II. Venerum jejunium ac Quatuor Temporum, *D. Telesphorus, & D. Calistus.*
- III. Nomen Christiani Antiochiæ natum. *D. Epiphanius.*
- IV. Ritus plerique in Sacrificio Missæ à nobis adhiberi soliti, *D. Anacletus, D. Evaristus, D. Alexander I., D. Sixtus &c.*

V. Car-

- V. Cardinalium Officia & eorundem Tituli. *D. Clemens, D. Evaristus.*
- VI. Episcoporum Dignitas & Jurisdictio in suas Diceceses. *D. Petrus, D. Clemens, D. Lucius, D. Anacletus &c.*
- VII. Episcoporum à tribus Episcopis adhibita Consecratio. *D. Anicetus, Nicæna Synodus.*
- VIII. Ornatus seu Vestimenta Sacerdotum ad Aram litantium, *D. Clemens I.*
- IX. Omnes Sacerdotum Ordines & eorundem sumendorum interstitia, *D. Cajus, D. Sylvester, D. Calixtus.*
- X. Cælibatus Clericorum, & à fœminarum consortio separata habitatio. *D. Lucius.*
- XI. Clericorum peculiare insigne seu Corona in capillis. *D. Anicetus.*
- XII. Institutio Diei Dominicæ & Fæstorum Nativitatis Christi, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes &c. *D. Pius I, Traditio Ecclesiæ perpetua, quam hic non negant Lutherani ipsi.*
- XIII. Veneratio & invocatio Sanctorum. *D. Cyrillus, D. Athanasius, D. Basilus &c. &c.*
- XIV. In honorem Divorum erecta Tempia. *D. Calistus, D. Fabianus, D. Hyginus.*
- XV. Veneratio sacrarum Reliquiarum. *D. Cornelius.*
- XVI. Consecratio ac Dedicatio Templorum. *D. Sixtus II. D. Felix I.*
- XVII. Communio Paschalis. *D. Soter & D. Zephyrinus.*
- XVIII. Dies Paschatis die Dominica celebratus. *D. Pius I.*
- XIX. Tria Sacra in Nativitate Domini. *D. Telesphorus.*
- XX. Cantus Ecclesiasticus. *D. Pontianus.*
- XXI. Horarum Canoniarum distinctio. *D. Epiphanius, D. Basilus, Tertullianus.*
- XXII. Lampades ac sacra Lumina in SS. ædibus. *D. Melchiades.*
- XXIII. Status Religiosorum varii. *D. Urbanus I. D. Pius.*
- XXIV. Monasteria varia jam condidit. *D. Antonius, D. Pachomius, D. Hilarius.*
- XXV. Virginitatis votum perfrequens. *D. Hieronymus, Origenes Homil. 4. in Levit.*

- XXVI. Miracula plurima, D. Petrus, D. Paulus, D. Clemens. &c. &c.
 XXVII. Stationes seu Processiones. D. Cletus.
 XXVIII. Præsentia Parochi in contrahendis Nuptiis. D. Soter.
 XXIX. Assistentia patrinoꝝ in levandis ex Baptismatis lavacro neophytis. D. Hyginus.
 XXX. Sententia Excommunicationis &c. Vide Seculum XVII. ubi ex instituto hac de re agitur. En ! tibi Auctores, vel ipsos primos Pontifices, vel Patres primigeniæ Ecclesiæ.

Atque hæc rerum capita vel singula vel certè multa etiam in heterodoxorum Historiographis passim inveniuntur, qui tamen, si paucos excipiamus, facillè concedunt, quòd tribus minimum à nato Christo Seculis Romana Ecclesia à recto vitæ ac Fidei tramite non deflexerit. Notent igitur sibi, quàm longè ipsi à veræ Fidei, ac melioris vitæ tramite abièrint; cum ipsorum Fidei ac vitæ norma trium primorum Seculorum Ecclesiæ sit dissimillima, non verò sic nostra. Verùm de his plura dabunt ventura hic Secula, & præsertim C. Bellarminus.

Seculum Quartum.

XXXI. D. Marcellus, Romanus.

A Marcellino diversus Pontifex, epistolam rationum pondere gravissimam scripsit ad Episcopos Antiochenæ provinciæ, in qua littem oppidò gravem moverunt. Episcopi haudquaquam animarum zelò, sed arrogantia fastu accensi. Eadem epistolâ non obscure significavit, nullum Concilium jure celebrari posse, nisi autoritate Romani Præsulis approbatum. Atque dum ingens Ecclesiæ damnum hac ex parte impedire laboravit, incrementum ex parte altera eidem dedit, dum in Urbe novas quinque Parochias erexit, quibus viginti quinque diversos eosque sacros præesse jussit ministros, ut sacra fidelibus ritè subministrarent. Ejusdem Pontificis hortatu Lucina eximie probitatis vidua Romana bonorum suorum hæredem scripsit Ecclesiam, lares proprios in ædem Sacram convertens, quam D. Marcelli templum posterì dixerunt; Priscilla verò Lucinæ par animò mulier in via Salaria cœmeterium copiosis sumptibus extruxit, ex quo D. Marcellini cadaver denique

D. Mar-

D. Marcellus in Vaticanum transtulit, monita D. Petri, quem sibi conspicuum habuit, secutus. Fuere hæc, ob quæ vice altera Maxentius Tyrannus Marcellum ad equorum cryptas condemnavit, ut inter Agafones vilissimis operam daret negotiis: Vir verò non nisi ad summa munia natus summo didicit esse loco, dum fuit in infimo, ex quo denique ærumnis consumptus evolavit ad supremos cœlorum apices anno 309. Sedis 5.

XXXII. D. Eusebius, Græcus.

MEDICI filius & ipse primùm medicus fuit, Demum creatus Pontifex sedulo præter alia plurima curavit incruentum Christi Servatoris corpus, quòd quia in sindone linea eaque munda sepultum fuerat, in linea, pura, eaque candida tela præcepit reponi à Sacerdote Sacrum faciente. Duos alios Eusebios vidit tunc Ecclesia, alterum Sardum Vercellensem denique Episcopum, Arianorum malleum vocatum, quem parvulum D. Eusebius Pontifex sacro Baptismatis lavacro mundavit: alterum verò Arianorum socium, teste Hieronymo, Cæsarea Palæstinæ Episcopum habuit eo solùm nomine celebrem, quòd multos libros conscripserit, quibus Ecclesiæ statum se elucubrâsse existimavit. Præter Arianos sibi infestos habuit Eusebius Pontifex Donatistas, quorum tamen plurimos seriâ pœnitentiâ contritos solâ manuum impositione Ecclesiæ restituit, suò & aliorum summò solatiò, quod auxit etiam Divina Nemesis, dum acerbissimos Christiani nominis persecutores Maximinianum & Maxentium è medio sustulit, hunc nempe à Constantino magno in Tyberim demersum, illum verò ulcere pessimo percussum. Eusebius itaque ferè omnium Pontificum primus Martyr non fuit, si mortem, non mentem spectare lubeat. Mortuus est anno 311. Sedis 2,

XXXIII. D. Melchiades, Africanus.

INTER Pontifices hæcenus ex parte felicissimus Constantinum Magnum Imperatorem non modò sibi benevolum, sed etiam summè munificum expertus fuit: penates enim Plautii Laterani, viri Romæ Patritii, quem Nero Fidei odiò occidi jusserat, dono datos accepit sibi & venturis Successoribus peropportunum domicilium. Tam amicè

igitur ab ipso Augusto habitus, omnem curam eò convertit, ut in DEI Ecclesia ardor in dies augmentum sumeret, abusus verò penitus abolerentur. Eum in finem Decreto stabilivit, ut candelabra minimum duo supra aram posita ardentis faces tenerent litante Sacerdote. Præcepto altero fideles omnes commonuit, ne extra verni jejunii tempora Dominico die, aut quintâ feriâ jejunium sibi publicum indictum putarent, eò quòd Ecclesiæ hostes iisdem diebus jejunium sibi servandum promulgassent, Orthodoxos ex parte imitaturi, ut Ecclesiam totam everterent. Stravit præterea Donatistis ex Africa in Italiam venientibus viam facilem, per quam eorum plurimi, qui Majorino contumaci hæretico nimium quantum adhæserant, ad ovile Christi reducerentur: convocato enim Concilio Majorinum anathematis sententiâ condemnavit, Donatum verò primum novæ hæresis & gravissimæ seditionis auctorem confudit, ipsis etiam Donatistis ex eo tempore maximopere exosum. Cæterum introduxit etiam Melchiades usum sacri panis, quem Eulogias vocârunt; eadem à Summo Præsule Sacerdotibus & Parochiarum Curatoribus quinta verni jejunii Dominica tradebantur, ut in subditos greges distribuerent, simulque eodem signo ad mutuam eamq; æternam charitatem sese accenderent, qua plenus D. Melchiades ad superos evolavit annò 313, Sedis 2.

XXXIV. D. Sylvester, Romanus.

EX patre Rufino, matre Fausta sanctis parentibus natus Sanctissimus, Constantinum M. Imperatorem ritè credere & imperare docuit, coram quo Judæos instituta disputatione publica erroris sui convicit; quam ob rem Taurum Hebræum ab ipsis Hebræis trucidatum hisce verbis ad vitam revocavit: *si JESUS Christus, quem ego prædico, verus est DEUS, de Virgine natus, surge protinus, & abjecta feritate confiste.* Dedit vim verbis DEUS, ut uno cum Judæo multi surgere & stare discerent. Alia plurima patravit miracula, & edidit Decreta, quibus statuit, ut Chrisma à solo conficeretur Episcopo. 2. Ut eodem confecto Chrismate Sacerdos summam capitis partem obliniret post collatum Baptisma. 3. Ut Diaconi Dalmaticis in Ecclesia & palla linostina ad lævam uterentur. 4. Ut dies hebdomadis in certas ferias distinctæ manerent, Multa alia providentissimè juxtà ac prudentissimè

or-

ordinavit, dum pauperibus abundantissimè providit. Sylvestro adscribendum etiam est, quòd Constantinus tantam auri alteriùsque pretii summam Ecclesiæ dederit, ut Salomonem ab eo superatum fuisse apertè scripserit Giaconius. Silentio hìc praterimus ejus virtutes verè Pontificias, ob quas meritò Sanctorum numero est adscriptus anno 335. Sedis 22. non completo.

XXXV. D. Marcus, Romanus.

DIVUM Marcum S. Sylvestri Successorem veterum scripta his exornarunt encomiis: *fuit Marcus vir bonus, justus, DEO fidelis ac multa virtute coruscus.* Ex quibus aliisque titulis simplicitatis & veritatis testimonium elucet. Ob multiplicem virtutem electus Pontifex continuò mandavit, ut à quovis Sacerdote sacris operante subjungeretur finitò Evangelii verbis Nicæni Concilii Symbolum, seu Fidei compendium. Novus hìc orandi modus tunc maximè valuit contra Arium, qui blasphemis edusque inauditis unigenitum DEI Filium petere haud erubuit. Verùm vivere desijt subito turpissimum nactus vitæ exitum, dum vitam mortalem immortalì commutavit Marcus, dissimillimus Ario in vita & morte, quam oppetijt nono Pontificatùs mense anno 336. postquam Ostiensi Episcopo, à quo jam tum consecrari Pontifices consueverant, copiam sacri Pallii concessit, duasq; Romæ basilicas erexit, quas donis pretiosissimis exornavit Constantinus Magnus, Princeps in Ecclesiam Romanam semper munificentissimus, sed eam ob rem plurimùm exosus ethnicis & hæreticis.

XXXVI. D. Julius, Romanus.

CONTRA Arianos se Caput Ecclesiæ constanter ostendit ac probavit D. Athanasii Alexandrini Episcopi defensor invicissimus, cujus causam & Symbolum laudavit, totique Ecclesiæ commendavit; eorum verò causam reprobavit, qui Constantii Imperatoris viribus freti conciliabulum in Thracia coegerunt, & anathematis sententiam in ipsum Pontificem pronuntiârunt. Bruta sanè fulmina! Ibi etiam Sardicensis Concilii acta suis turpissimis erroribus plurimùm foedarunt, colorem à virtute mutuantes, ut sua vitia tegerent. Celebravit nempe
Julius

Julius geminam Synodum, alteram Romæ, alteram verò Sardicæ, in qua numerati sunt Orthodoxi Episcopi trecenti, à quibus damnatus est denuo Arius salvò semper Juliò, maximè dum mortuus est annò 352. Pont. 15. 5. Mens.

XXXVII. Liberius, & XXXVIII. D. Felix, Romani.

FERVEBANT identidem magis Arianorum furia, quibus D. Athanasium in exilium ejici cupiebant, missis eam ob rem Legatis ad Liberium Pontificem, qui tamen ab hoc iniquissimo proposito primum precibus, inde verò animi constantiâ, quâ exilium in duos annos pertulerat, Constantium Imperatorem avocare conatus est. Sedem Romæ interea Felix Archidiaconus Romanus Imperatoris operâ adjutus conscendit, eò quòd cum Arianis Constantinus speraret, fore, ut in Athanasii condemnationem consentiret facilè novus Pontifex Cæsari haud ingratus. At diversa longè ostendit eventus; Felix enim à se totus jam diversus convocato quadraginta & octo Episcoporum Concilio Athanasii acta comprobavit, Arianos è contrario condemnavit, anathematis poenâ etiam in Cæsarem latâ, nisi hac in parte Ecclesiæ obediret. Mox igitur Constantius revocavit ex suo exilio Liberium, eumque suam in sedem restitutum blanditiis eò abduxit, ut in Athanasii exilium consenserit, vel consensisse fuerit visus omnibus. Duo itaque ad speciem Pontifices duas in partes abstraxerunt Clericos, aliis Liberio, aliis Felici adhaerentibus, quorum hic, Imperatorem simulque Arianorum sectatoribus è communione fidelium proscriptis, tandem ab iisdem captus & capite est plexus. Tum verò Liberius D. Felice è medio sublato sibi denuo penitus & Ecclesiæ restitutus, Fidem, quam animo nunquam negarat, palam in Concilio Ariminensi, & dein Romano professus, eamque ob causam ab Arianis Româ pulsus, in cœmeteria Novellæ & Ostriani se recepit, ubi DEO, Ecclesiæ, sibi que vacans vitam sanctè finiit anno 367. Sedis 15.

XXXIX. D. Damasus, Hispanus.

O virtutem & doctrinæ excellentiam ab Episcopis Africæ Patrum dictus, & demum Pontifex lectus, Ursicinum æmulum Valentiniani II. Imperatoris ope à Summæ Sedis invasione impe-

impedit; adjectore autem Theodosio Magno Concilium Constantino-
 politanum I. indixit, cui interfuere centum quinquaginta Episcopi, à qui-
 bus Arius, Macedonius, Eunomius, Sabellius aliique hæretici sunt con-
 demnati. Idem acta Nicænæ Synodi confirmavit, ejusdemque Symbo-
 lum approbavit: Ariminensem verò conventum à Liberio Pontifice jam
 rejectum iterum rejecit. Psalmos Davidicos in Choro alternis vocibus
 recitari præcepit, Psalmis singulis addens hanc clausulam: *Gloria Patri &*
Filio &c. quem psallendi modum ab Ecclesiæ exordio in Ecclesia fuisse
 demonstrat Baronius, novam tantum cantandi methodum à Damaso in-
 troductum agnoscens. D. Hieronymo ob studiorum & virtutum æqua-
 litatem notissimus sæpè præsentem alloquiò, sæpius absentem litteris di-
 gnatus est, cujus proinde hortatu D. Ecclesiæ Doctor Psalterium 72. In-
 terpretum emendatum Græcæ Ecclesiæ reddidit. Taceo multa alia præ-
 ter ætatem, quam ad annos 80. pene produxit, septem & decem annorum
 Pontifex anno Redemptionis humanæ 384. mortuus.

XL. D. Siricius, Romanus.

IN Concilio Romæ congregato damnavit cum affectis Jovinianum D.
 Ambrosio quondam subditum, quibus præ Virginitate Matrimonium
 extollere placuit adeò, ut Deiparam post Christum natum permanfisse
 Virginem pertinaciter negarint, non amore veritatis, sed libidine tra-
 ctu. Damnati sunt iidem omnes in Mediolanensi Synodo teste ipso D.
 Ambrosio, qui hunc in modum ad Siricium scripsit: *itaque Jovinianum,*
Auxentium, Germinatorem, Felicem, Protinum, Genialem, Martianum,
Januarium & Ingeniosum hereticos, quos Sanctitas tua damnavit, scias apud nos
quoque secundum judicium tuum esse damnatos. Sententiam similem tulit
 Siricius in Manichæos pridem damnatos, iterumque damnandos, com-
 munem verò omnibus mortis sententiam ipse subiit anno 398. Sedis

13.

XLI. D. Anastasius, Romanus.

LAUDAVIT Anastasium Pontificem D. Hieronymus hisce lat-
 tibus: *Anastasius Apostolicæ sollicitudinis vir statim noxium*
perculit caput hereticorum, & sibilantia hydræ ora compe-
scuit. Origenistas nimirum Romæ damnavit, & in Concilio Ale-

R. P. Kolb Series Pont. Pars I.

G

xandri.

xandrino & Carthaginensi, ut damnarentur, pariter curavit. Corruptos etiam Clericorum mores iteratis legibus emendavit, probè memor continentia, Ministris sacris pridem præscriptæ. Stare is ipse præcepit Christianum populum, cum Evangelii verba à Sacerdote ad Aram faciente legerentur. Eos demum è numero Clericorum excludi mandavit, qui vitium corporis à natura aut casu accepissent, selectum virorum in ministerio Domini exposcens; cui, utpote ter Optimo, dandum ab homine, quod bonum est; id perbene præstitit in vita & morte Anastasius an. 402. Sed. 4.

Reflexiones Historicae supra IV. Seculum.

UNDECIM hoc Seculo numeravimus Pontifices; ex iis octo fuerunt, in quibus nec ipsi Pontificum inimici oculatissimi quicquam erroris notarunt. Tres tamen exorbitasse nimium, creduntur ab iis, qui credere nunquam bene didicerunt. 1. Eorum Liberius, 2. S. Felix, 3. Siricius fuit; hic à Calvino accusatur, quòd Conjugium verum ac legitimum appellaverit pollutionem; illi verò à Tillmanno Heshusio & Joanne Hübner Arianæ hæreseos rei constituuntur.

Verùm etsi ipsi sint in re, (provocatus hìc dicere compellor) verbis tamen ostendunt se nescire, quid sit hæresis, aut quis hæreticus; hoc enim si cepissent, facilè etiam caperent, nec Liberium, nec Felicem unquam fuisse hæreticum. Etsi namque DD. Athanasius & Hieronymus scribant, *Liberium tediò exilii inflexum tandem fuisse ad subscriptionem hæreseos*, atque hoc ipsum malit fateri C. Bellarminus, quàm contrarium cum Sulpitio, Socrate, Sozomeno & Nicephoro asserere, non tamen Liberius hæresin unquam docuit, aut in hæresin lapsus est firmiter, minùs pertinaciter adhærens privato suo iudicio, illudque anteponeus totius veræ Ecclesiæ sententiæ, in quo consistit omnis hæresis; sed solum peccavit actu quodam externo, eo ferè modo, quo D. Marcellinus. Atque hoc ipsum docuit jam D. Athanasius paulò antè allatus, ajens: *Liberium invitum coactum vi tormentorum fecisse, quod fecit; nec esse censendam ejus sententiam, quàm minæ & terrores extorserant, sed eam, quam protulit, cum liberos haberet affectus.* Quòd autem iudicium

dicium suum totius Ecclesiæ Sententiæ non pertinaciter antetulerit, ostendit aliàs abundè, & post occisum D. Felicem maximè in duobus Conciliis, ac deinde in cœmeteriis, in quæ ab Arianis pulsus, in ærumnis maximis vitam sanctissimam vixit. Non solent nimirum illi, qui vel unquam tantùm in hæresin consenserunt, & eam animò quasi nutritam foris produnt, facillè suam mutare mentem, ex pessimis repentiè fieri optimi, uti innumeris exemplis suis hæretici pene omnes ostenderunt, qui ante & post Liberium extiterè. Adeoque hic non expressè, sed ad summum interpretativè in hæresin consensit, dum D. Athanasium damnari permisit, & cum Valente & Ursacio communicavit, quos hæreticos esse vix ignorare potuit, licèt Catholicos esse sese finxerint. Atque hanc D. Hieronymi sententiam fuisse scribit C. Bellarminus, quem hac de re pluribus differentem vide, sicut & Christophorum Ott &c. Denique cur adversarii nostri inclinant semper in partem deteriore? cur contra, & non potius pro Liberio loquuntur? eosdem enim latere non potuit Historia antiquissima Sulpitii, Socratis, Sozomeni & Nicephori, qui omnes testantur, Liberium de Fidei constantia nunquam aliquid remisisse. Certè si D. Hieronymus negasset, Liberium subscripsisse hæresi Arianæ, affirmassent verò, quod negat Hieronymus, quatuor dicti Authores, ambabus manibus amplexi fuissent horum, non verò D. Hieronymi opinionem. Ad summum igitur de constantia Liberii dubitare potuissent Lutherani Historici, non verò instar Evangelicæ veritatis asserere, Liberium Arianum fuisse.

Pari ratione de D. Felice respondetur, eundem Arianum nunquam fuisse, licèt ob honorem sibi ab Arianis exhibitum communitatem cum ipsis habuerit; sicut non continuò Lutheranus est, licèt Catholicus cum Lutheranis agat liberè. Imò si exteriùs simularet, Lutheri doctrinam probari sibi admodum, animò tamen Orthodoxam Fidem retineret, certè talem Lutherus suum esse non crederet. Vidit, ut tradunt Historiæ, Roma Romiperas etiam ex Lutheranis & Calvinianis plurimos, qui ad pedes Pontificum sese abjecerunt, signaque alia non obscura ediderunt, quibus exteriùs se Romanæ Fidei addictos esse ostenderunt, toto autem corde Lutherum suum aut Calvinum retinuerunt. Quis, quæso, tales Orthodoxos, seu, ut loquuntur adversarii, Papistas fuisse dicat? Verùm quid demum sequeretur, si D. Felix, quamdiu cum Arianis egit, hæreti-

cus fuisset? an ideo in hæresin incidisset, dum Summus fuit Pontifex? haud sanè sequeretur, sed potiùs ex eo eluceret vel maxime Dei singularis providentia in Ecclesiam Romanam, quòd D. Felix longè diversus subito fuerit factus, dum creatus est Pontifex: priùs enim Constantio Imperatori adherere visus est, ut verò Pontificem egit, Constantio apertè restitit. Priùs ab Arianis promotus; dein verò ab iisdem Sede sua deturbatus fuit. Priùs D. Athanasium condemnare credebatur, dein verò ejusdem causam comprobavit, Liberique exulantis sententiam defendit. Priùs ab Arianis Divo Felici inter congratulantium voces acclamatum fuerat, ut longissimè viveret, postea verò ab iisdem in odium Romanæ Fidei capite plexus est. En! D. Felicis mirabilem conversionem! Plura & clariora de Liberio & D. Felice legi possunt apud C. Bellarminum, Christophorum Ott & alios.

Calvinum jam paucis expediamus, qui accusavit Siricium Pontificem, quòd Conjugium legitimum pollutionem vocaverit. Adeò nempe ignarum ac stupidum fuisse Siricium existimavit Calvinus, ut homines nasci posse crediderit, veluti nascuntur in sylvis fungi, aut in campis lolium. Simplex sanè fuisset hic Pontifex; simpliciores fuissent Clerici, quòd tale toti Ecclesiæ Caput formarent; aut veriùs fuit simplicissimus hac in parte Calvinus, quòd talia sibi persuaserit; Sed fortè, inquitis mihi, nefas est simplicitatis cujusdam argui Calvinum minimè simplicem. His ergo repono: arguat ipsum igitur C. Bellarminus impudentiæ & mendacii, qui de eodem ita hìc scribit: *Sed Calvinus more suo impudenter mentitur: non enim Siricius Conjugium verum & legitimum pollutionem appellat; sed illicitam conjunctionem eorum, qui post peractam publicam penitentiam iterum redeunt ad eandem conjunctionem, propter quam penitentiam egerant. Nemo autem penitentiam unquam egit, quòd inierit legitimum Matrimonium.* Hactenus Bellarmin. Noverint igitur Calviniani, in veteri etiam Ecclesia propter publica præsertim scelera fuisse sæpe injuncta publica pœnitentiæ opera, quæ homines peccatis innutriti sæpe peregerunt animò potiùs satisfaciendi humano judici, quàm Deo vindici; animo servili, haud filiali; affectu potiùs ad relapsum prono, quàm ad emendationem parato. Tales igitur peractâ publicâ pœnitentiâ ad vomitum redierunt pejores prioribus. Atque talium carnalem amicitiam, perpetuam esse pollutionem, non autem legitimum Matrimonium, verè pronuntiavit Siricius.

Tan-

Tandem hujus Seculi Pontificibus immiscere voluerunt Conradus Halberstatensis & Magdeburgici Leonem quemdam nomine, quem scribunt Arianum fuisse, & eodem mortis genere obiisse, quo Arius perit, Verùm de hoc Leone nihil meminerunt Scriptores omnes Veteres, nimirum Hieronymus, Augustinus, Optatus, Theodoretus, Ruffinus &c. Eiusdem etiam mentionem nullam faciunt Recentiores, ut Sigebertus, Martinus Polonus, Platina, & quotquot sunt alii alicujus nominis Historici. Qualem igitur novum Leonem, aut novum Arium confinxerit Halberstatensis, satis patet. Notârunt hoc ipsimet Magdeburgenses, sed non ad satietatem; ajunt enim, hanc de Leone Papa opinionem non esse improbabilem. His scilicet improbabile illud non est, quod non est evidentissimè falsum, ipsis falsitates nimium amantibus.

Cæterum si vitæ exitus Arii & hujus putatitii Leonis tantopere displicet Halberstatensibus & Magdeburgicis, cur ad Lutheri & Calvinii mortem non magis reflectunt mentis oculos? de quorum utroque testantur Authores fide non indigni, eos interijisse morte haudquaquam honorifica, Lutherum nempe potu nimio crapulosum somno obrutum fuisse ultimo; Calvinum verò & Herodem ejusdem mortis genere extinctum fuisse, morbo nimirum pediculari. Verùm negabunt hoc utrumque tam Calviniani, quàm Lutherani, vel si inficiari nequeant, dicent ejuscemodi vitæ exitum sæpè non fuisse deterioris vitæ aut mortis indicium. Equidem & hoc non negabunt Romani, præsertim si melioris vitæ argumenta mortis horam præcesserint. Cur verò Hübnerus & alii ineptissimi critici tantopere sibi complacent in morte Philippi II. Hispaniarum Regis? cum hoc de Rege Historici alii notæ melioris & numeri majoris scribant, eundem febrium & arthritidis doloribus fuisse confectum. Adhæc quòd inter heroicis virtutum actus, & raræ patientiæ exempla vitam mortalem finierit, nec ipsos hostes latet. Non est igitur, cur

sic immorentur Hispaniæ vermibus & pediculis

Historici Lutherani,

Seculum Quintum.

XLII. D. Innocentius I. Albanus.

AD. Hieronymo etiam summè laudatus Pontifex laudari ab omnibus est meritò ob id maximè, quòd Ecclesiam ab hæreticis purgare impensè studuerit; Pelagium enim cum sociis Coelestio & Juliano Divinorum auxiliorum hostibus condemnavit: parvulos proin ex Christiana matre susceptos contra eorum doctrinam Baptismatis undâ lavari præcepit, quos non minùs, quàm Paganorum liberos protoparentum nostrorum peccatò contaminatos esse semper didicit, & docuit Orthodoxa Ecclesia. Laudem maximam Innocentio dixerunt etiam Donatistæ, quorum plurimos ejuratâ hæresi ad Ecclesiam reverbos benignissimè fuit amplexus, osculum pacis eisdem etiam tribuens; quem morem in officiis ad aram solennibus observari præcepit, & editò decretò confirmavit. Præceptum aliud reliquit, quo feriâ quintâ in cœna Domini consecratam hostiam, ut vocare solemus, in sequentem diem pro Sacerdote & infirmis servari iussit. Encomiò prorsus digna sunt, quæ pro D. Joanne Chrystostomo Episcopo Constantinopolitano egit; huic enim contra Theophilum Alexandrinum, & Arfacium geminos Episcopos, quorum vi ac fraudibus sua è sede Chrystostomus pulsus fuerat, constanter patrocinatus est; eodem dein exule mortuo Arcadio Imperatori Theophili protectori cum Eudoxia Augusta conjugè Ecclesiæ aditu interdixit, epistolâ severitatis plenâ ad utrumque datâ. Post peractam pœnitentiam in Ecclesiam ab Innocentio receptus Arcadius & Eudoxia, Numini tamen severas dedere pœnas; dedit verò idem Numen D. Innocentio finem vitæ felicissimum anno 417. Pont. 15.

XLIII. D. Zosimus, Græcus.

COELESTIUM atque Pelagium socios ab Innocentio jam condemnatos iterum condemnavit, detegens simul eorum fraudes, quibus Orthodoxæ Fidei se addictissimos esse simulârunt, ut toti Ecclesiæ imponerent. Ducenti Episcopi tunc congregati Carthagine

thagine testimonium dixerunt adversus Pelagianos : tot itaque Patrum Decreta auctoritate Apostolica probavit atque confirmavit, simulque perfectum dedit, ut teste Hipponensi Præsule hæresis Pelagiana toto orbe damnaretur. His ritè peractis animum adjecit ad Parochias minores, in quarum sacris ædibus non minùs cerei Paschalis lumen requisivit, quàm in Parochiis majoribus. Clericorum adhæc statum sibi commendatissimum habuit, quos sic initiari Sacris Ordinibus præcepit, ut ritè priùs eos susciperent, quos Minores dicimus. Mores verò eorundem ita compositos esse desideravit, ut nec ipsi popinas facilè ingrederentur hospites nec vinum venale aliis porrigerent, memores potiùs animarum curandarum, quàm corporum : animarum omnium certè curam ipse gessit supremam eò usque, donec suam egit animam annò 418. Pont. 1. & 4. Mens.

XLIV. D. Bonifacius, Romanus.

DUM supremam Sedem conscendere paravit, Eulalium sibi oppositum obicem offendit, quem tamen Honorius Imperator continuo Urbe ejecit, ut tranquilla Sedes Bonifacium exciperet. Sublato hoc schismate turbas excitavit Julianus Capuæ Episcopus sectâ Pelagianus ; geminas is dedit epistolas multorum mendaciorum, & latentis hæresis indices, alteram Romæ, alteram Theſſalonicæ aperiendas. Utramque aperuit Bonifacius ; utramque refutavit Augustinus, editâ adversus Julianum insigni Apologia, quam Bonifacii dedicavit honoribus. Varias deinde variorum Episcoporum judicavit causas, crebris ostendens exemplis, quanta pollerent potestate Romani Pontifices in Episcopos omnes reliquos. Cæterùm è Clericorum numero exclusit servos atque are alieno oppressos, ne aut Sacerdotia vileſcerent, aut obæ-ratis fieret turpe aylum. His aliisque in Ecclesia ritè ordinatis res suas Bonifacius composuit anno 423. Sedis 4. Mens. 9.

XLV. D. Cœlestinus, Romanus.

DAMNATA hæresi Nestoriana Salutationem Angelicam his auxit verbis hominum imbecillitati admodum consentaneis : *Sancta Maria Mater DEI, ora pro nobis peccatoribus &c.* Mariam enim, Virginem DEI Matrem vocari dum Nestorius suis cum

cum sectatoribus noluit, Pontifex antiquum Ecclesiæ morem præcepto novò confirmaturus, *DEI Matrem* vocari præcepit, variis adjutus Conciliis, inter quæ Ephesinum eminuit, ducentos facillè numerans Episcopos, à quibus ter invitatus Nestorius haud comparuit pessimo exemplo futurus feris etiam hæreticis. Furentibus in orientis plaga Nestorianis, occidentem versus Pelagiani zizaniam spargebant. In Britannia, Scotia & Hybernia noxium semen altas jam radices egerat, quas ut radicitus evelle- rent, missi sunt à S. Cœlestino DD. Germanus & Lupus cum sociis, quibus respondit ingens laborum fructus Cœlestino maximè adscribendus, qui cum inter gravissimas Ecclesiæ turbas consenuisset, plenus meritis dissolvi cupijt, ut esset cum Christo & ejus Matre Virgine, cujus honorem defendit usque ad extremum spiritum, quem emisit anno 432. Pontificatus 8. 5. Mens.

XLVI. D. Sixtus III. Romanus.

EPHESINI Concilii acta suò Pontificiò Decretò confirmavit, Joannem verò Antiochiæ Patriarcham cum S. Cyrillo Alexandria item Patriarcha amicitia vinculo conjunxit, obicem ponens damnis gravissimis ex discordia Episcoporum oriri solitis. Interea petitus ab Anicio viro nobili Romano quondam Consule calumniâ gravissimâ, qua jurata DEO Virgini Chrysonitidi nomine vim illatam fuisse à Sixto Anicius sparserat in vulgus. Concilium igitur Romæ continuo convocavit, in qua ventilari suam causam desideravit vir Virgineus: talis enim à quinquaginta septem Episcopis inventus est & judicatus, Anicius verò tanquam calumniator sacrilegus condemnatus, à Valentiniano Cæsare proscriptus, à Divina Nemese intra tempus trimestre è vita evocatus, à Sixto demum honorificentissimè tumulo illatus fuit, pro maledictor tantum beneficium recipiens. Alterum Virginitatis testimonium reliquit de se posteris, dum Magnæ Virginitatis honoribus erectam basilicam in magnificentissimi templi formam extendit, & argento copiosissimo exornavit. Præter hæc aliæ plurimæ ab Apostolorum Principe Petro admonitus, Petrum Chryso- logum Ravennæ Episcopum designavit, ex primo hominis aspectu eundem ipsum agnoscens, quem D. Petrus apparitione sua indicaverat. Hujus etiam aspectu fruiturus in coelum avolavit D. Sixtus anno 440. Sedis 8.

XLVII. D.

XLVII. D. Leo, Etruscus.

D Leonem alii Demosthenem, alii sacræ eloquentiæ Tullium, alii Theologiæ Homerum, alii Petrum in Sede Pontificia, alii Paulum in Cathedra, alii demum Leonem undique magnum dixerunt. Magnum profectò confessus est ipse Attila Hunnorum Rex in agnum ex lupo pene mutatus ob præsentiam Leonis, cuius latus stipari à cœlesti quodam, eoque armato genio Rex paganus asseruit, fide humana eò dignior, quò à Fide Divina fuerat remotior. Magnum esse testatus est Genfericus Vandalorum Rex, qui ne Urbi captæ faces subderet, simulque à cædibus atque ignominiiis abstineret, unus Leo evicit. Magnum etiam dixit Chalcedonensis Synodus, cuius acta Leo comprobavit, Eutychen verò cum Dioscoro atque Nestorio condemnavit. Placuit eadem comprobatio eademque damnatio plurimum sexcentis atque triginta Patribus, quorum vox unanimis hæc fuit: *Leo sanctissimus, Apostolicus & Oecumenicus Patriarcha permultos annos vivat.* Enimverò acta Leonis placere potuerunt tanto Patrum Concilio; eadem namque omnium Pontificum I. D. Petrus legit & emendavit, ad cuius in sepulchro jacentis pedes Leo deposuit, atque has inter D. Petri voces recepit: *legi, emendavi.* Non minoris æstimârunt Leonem omnes in Orthodoxo orbe Episcopi, in quos Supremam Potestatem ita exercuit, ut eorum multos ab officio removerit, multos monitis emendârit, multos eòsque muneri suo intentos encomiis extulerit.

Summa veneratione prosequi studuit Mysterium Incarnationis Dominicæ Sacratissimum, quod Ecclesiæ totius curæ ac cultui commendatissimum, in annos singulos esse voluit. Aliis in S. Liturgia orationibus addi præcepit: *Orate fratres &c. hanc igitur oblationem &c. Sanctissimum Sacrificium, Immaculatam Hostiam &c. Itē missa est.* Ivit Leo ad plures inter Divos etiam Magnus an. 461. Pontificatus 21. non completo.

XLVIII. D. Hilarus, Sardus.

CONSECRATUS Pontifex encyclicas litteras quamprimum dedit ad quosvis toto in orbe terrarum Episcopos. Caput litterarum alterum continebat Nestorii, Eutychetis, Dioscori & aliorum novatorum damnationem; alterum verò confirmationem trium Oecumenicorum Conciliorum Nicæni, Ephesini & Chalcedonensis. In Hispania deinde quorundam Episcoporum acta rescidit, qui sibi in dioecesi sua successores eligere non dubitabant. Aliorum etiam tum Episcoporum, tum Clericorum mores datis epistolis castigavit, ubi eos quoque è numero Sacerdotum excludi præcepit, qui quondam uxorem viduam duxissent. Macedonios etiam hæreticos, licet Anthemii Imperatoris favore suffultos, magnò animò Româ expulit, principiis periculosis continuò occurrens, ne suâ morâ noceant. His egregiis Pontificis factis accessere miracula, quibus conspicuus diem suum obiit an. 467; Pont. 5. m. 10.

XLIX. D. Simplicius, Tiburtinus.

DECRETUM edidit, quo Ecclesiasticorum proventuum partem Episcopo, partem alteram fabricæ, tertiam pauperibus, ultimam denique Clericis officio suo ritè fungentibus deberi declaravit: quorum ultimis animarum curam ac zelum sedulò commendavit; hebdomadarios proin Sacerdotes constituit, ut servato ordine fidelibus ritè pia ac sacra ministrarent. Multùm negotii tunc faceffivit Simplicio Anatolius Constantinopolitanus Patriarcha, qui sedem suam supra reliquas exaltaturus suas in partes traxit Leonem Imperatorem. Verùm spe sua exciderunt & Anatolius & Leo, cujus privilegii à Chalcedonensi Synodo, ut aiebat, sibi concessis more Antecessorum suorum constanter contradixit, quòd Primatum Romanæ Ecclesiæ haud obscure convellerent. Pari fortitudine Petrum Alexandria Patriarcham anathematis sententiâ condemnavit, quòd Eutychianæ hæresi subscriberet. Tempore Simplicii augmentum sumpsere Comprecationes fidelium publicæ, quas longa procedentium serie per urbis compita, vicos & agros primùm Gallicana, dein verò toto in orbe reliquæ instituerunt Ecclesiæ. In Imperio

perio cuncta turbata fuerant externis populis tum in Germaniam, tum in Italiam irrumpentibus; trecentorum igitur annorum interregnum Romanos inter Imperatores intercessit, Momylô Augustulô Imperium hic finiente. Finem vitæ & Pontificatui suo imposuit longè nobiliorem Papa Simplicius post annos Sedis 15. Christi 483.

L. D. Felix III. Romanus.

D. GREGORII Magni Atavus vix fuit Summa in Sede collocatus, quamprimùm Zenonis Imperatoris Enoticon, utpote Orthodoxæ Ecclesiæ dogmatis summè contrarium rejecit, probè gnarus, nequaquam Romanam Ecclesiam obnoxiam esse compositioni illi, quali inter sese dissidentes sæpe Repes transfigunt, & partes mutuò cedant partibus, ut arma sileant. Integritatem nempe summam servat Catholica veritas, haud patitur minui, nec mutilari, transactionis omnis expertus. Non minùs fortiter resistit Acacio & Petro Fulloni hæreticorum Fautoribus, quorum hic Antiochenæ, ille verò Constantinopolitanæ Ecclesiæ Episcopus præerat; utrumque enim examinatâ eorum causâ & culpâ dictâ anathemate proscripsit. Extra Ecclesiæ gremium mortuus est uterque finem vitæ imponens tristissimum; tristiori verò fato extinctus est Zeno vivus adhuc tumulo illatus. Diversa longè mors fuit D. Felicis; post obitum enim suum totus splendidus Tarillæ nepti suæ D. Gregorii amittæ apparuit, relinquens argumentum vitæ suæ & mortis optimè transactæ, sedit an. 9. mortuus 492.

LI. D. Gelasius, Afer.

D. AUGUSTINI quondam discipulus à Vandalis ex Africa pulsus Romam venit secum ferens D. Augustini Regulam à Clericis Regularibus jam antè observatam, & à Leone I. confirmatam. Creatus tum Romæ Pontifex Anastasium Orientis Imperatorem Ecclesiæ Primatui unâ cum aliquot Episcopis resistentem in Concilio Romano refutavit, & contumaces anathemate confixit; in eadem proin Synodo declaratum fuit, primum locum deberi Sedi Romanæ, secundum Alexandrinæ, tertium Antiochenæ; inter Syno-

dos verò Oecumenicas primò locò venire Nicænam, secundò Constantinopolitanam, tertio Ephesinam, quartò Chalcedonensem. In eodem Concilio actum fuit denuo de quatuor partibus bonorum Ecclesiæ, firmatúmque, quod statuit Pontifex Simplicius. Dum hæc Romæ agebantur, Manichæi suam hæresin latè spargere laborabant. Inter reliquos errores hunc propugnârunt maximè, *Christi Corpus absque vero Sanguine fuisse*. His igitur ut contraveniret Orthodoxa Ecclesia, Gelasius sub utraque specie sacram Synaxin etiam Laicis impertiri præcepit, jam tum demonstrans ex Ecclesiæ arbitrio pendere, nunc unam S. Eucharistiæ speciem, nunc utramque fideli populo concedere, si varii rerum eventus in Ecclesia deposcerent varietatem. Cæterùm Præceptum istud eò usque duravit, dum hæresis evanuit. Decretum quoque cunctis promulgavit, in quo erat legere Catalogum librorum tam Veteris, quàm Novi Testamenti, ut ab Apocryphis Canonici ritè discernerentur. Hoc ipso tempore è sua eremo prodiens D. Benedictus instar solis toti apparuit orbi, dum nempe D. Gelasius disparuit in terris, oriturus in cœlo inter sydera majora sydus novum, an, 496, Sedis 4.

LII. Anastasius II, Romanus.

ANASTASIUM Orientis Imperatorem inter persecutores suos expertus est facilè maximum ob Acacii Constantinopolitani quondam Episcopi, tum verò hæretici, errores constanter condemnatos. Vim omnem facilè elusit Anastasius Pontifex. Igitur ad fraudes confugit Anastasius Imperator, quibus operâ Festi Senatoris Romani, hominis versipellis, adeò victum fuisse scribit Gratianus cum sequacibus parùm cautis Historicis, ut ab hæresi vix immunis fuerit Romanus Pontifex. Verùm contraria omnia de eodem testantur CC. Baronius & Bellarminus, atque alii plures notæ melioris Historici. Et sanè vel nunquam Festi fraudibus per suummet arbitrium pariturus fuisset, etsi longiùs vixisset Anastasius, vel saltem ut malè non posset agere, è vivis in tempore ereptus est divinitus, an, Sedis 2,

Christi 498.

Reflexio-

Reflexiones Historicae supra V. Seculum.

UNDECIM hoc Seculo numeravimus Summos Pontifices; Si novatorum super his audiamus iudicium, quinque ex illis turpiter sua in doctrina errarunt.

Primum eorum fuisse dicunt Innocentium I. Secundum Coelestinum. Tertium Leonem I. Quartum Gelasium. Quintum Anastasium II. Singulorum nunc errores, aut potius adversariorum erronea iudicia considerabimus.

Primus Innocentius trium à Magdeburgensibus errorum reus notatur. Primus error est : *Innocentius praecepit, ne recipiatur virgo jam velata ad poenitentiam, quamdiu vivit ille, cui vel nupsit, vel quocum fornicata est.* Secundus error : *Innocentius docuit, ratum quidem esse Baptismum ab Arianis collatum, sed non per eosdem conferri Spiritum Sanctum; quia se ab Ecclesia separarunt.* Tertius est : *Innocentius docuit, Sacerdotem non posse esse eum, qui viduam in uxorem acceperit, cum Moyses in Levitico praecipiat, ut Sacerdos Virginem uxorem accipiat.*

R. Si Magdeburgenses maturius considerassent doctrinam de velatis jam virginibus traditam, puderet enimverò ipsos erroris sui: non enim locutus est Innocentius de velata virgine, quæ post perpetratum peccatum ferò contrita revertitur ad Dominum; sed de tali, qualem sibi perpetuò sacrilegii vinculò junxit Lutherus & Calvinus; atque tales non recipi poterant ad poenitentiam, quamdiu vixerunt Lutherus & Calvinus; qui nunquam intra se dixerunt, cupio dissolvi & esse cum Christo, sed potius volo magis ligari, & semper esse cum Luthero meo aut Calvino.

Secunda Innocentii doctrina etiam non sincerè refertur: docuit enim eo in casu validum esse Baptismum, in quo casu tam baptizans, quam baptizandus esset formalis hæreticus, qui haud dubiè suam ob pertinaciam non accipiunt Divini Spiritus gratiam.

Tertia item doctrina plurimum corrupta traditur à Magdeburgicis; Innocentius enim sic ratiocinatus est: tenebantur Sacerdotes in Testamento

mento Veteri ex Divino Præcepto non ducere uxorem viduam : ergo multò minus convenit Sacerdotibus novæ legis uxorem ducere, quæ unquam fuerit vidua. Hanc profectò ob convenientiam, quod DEUS non præcepit, potest præcipere Ecclesia, ita tamen, ut suum, non Dei Præceptum semper agnoscat, atque adèò dispensandi facultatem sibi semper retineat. Tandem quis hos Innocentii errores notavit per undecim Secula ? certè nullus amicorum, nec inimicorum ; uti etiam nullum pro se attulerunt Magdeburgici. Dicent equidem ; adsunt epistolæ, relicta nobis contra Innocentium propria testimonia.

R. Adsunt epistolæ, quas legerunt ante Magdeburgicos Episcopi & Doctores plurimi, & præter hos inimici innumeri, nec tamen ullus eorum sic legit, aut intellexit, velut legerunt Magdeburgici : ostendant enim hi ipsi, quòd nullo unquam ante ipsos tempore error talis à viris gravibus vel fuerit notatus, vel refutatus, vel in praxin ab Ecclesia Romana deductus ? doctrinas nempe Pontificum, quæ vel ad Sacramentorum administrationem pertinent, vel ad hominum actiones referuntur, non speculando tantùm, sed operando maximè veneratur nostra Ecclesia, ita ut à malo declinet, & bonum faciat.

Secundus D. Coelestinus accusatur, quòd *heresi Nestoriana fuerit infectus.*

R. Vehementer deceptus est Laurentius Valla D. Coelestini criminator : duo namque eodem ferè tempore erant Coelestini, unus hæreticus Pelagianus simul & Nestorianus. Alter fuerat D. Coelestinus Pontifex, qui præcipuè Nestorii hæresin condemnavit, uti constat ex toto Concilio Ephesino. Ecce quantum sibi hæc duo convenient ! Coelestinus ex testimonio Oecumenici cujusdam Concilii condemnavit præcipuè Nestorii hæresin, & tamen ipse fuit Nestorianus. Nonne etiam hæc duo maximè quadrarent ? Lutherus præcipuè Papiſtas damnavit, & tamen ipse fuit Papiſta ?

Tertius D. Leo duos errores docuisse dicitur : primus eorum est, quòd *mulier non peccet, si nubat alteri viro, dum existimat, primum maritum vivere, sed ad se nunquam rediturum amplius.* Alter error est, quòd *mulier possit manere cum secundo marito, si primus ad eam redire nolit.* Quem posteriorem hunc errorem atrò valde calculò notarunt Magdeburgici.

Ad utrumque expedita est responsio. Ad primum. D. Leo, de qua muli-

muliere loquatur sua in epistola, ipse disertè explicat : loquitur autem de illa, quæ nubit vivente adhuc marito, quem tamen ipsa per invincibilem ignorantiam mortuum fuisse existimat. Et talis secundum D. Leonem non peccat. De illa verò muliere, quæ nubit alteri viro, dum existimat suum priorem maritum etiamnum vivere, nunquam dixit D. Leo, quòd non peccet. Si objiciant hic AA. *Leo Pontifex non dicit ibidem, quòd peccet; ergo dicere voluit, quòd non peccet.* Verùm quàm mala hæc sit sequela, neminem latere potest, cui cerebrum in capite est reliquum. Similis nimirum huic foret sequela prior: *Leo Pontifex non dicit, Lutherum ex Monacho fore maritum: ergo dicere voluit, ex Monacho non fore Maritum.* Hæc est Dialectica Magdeburgensium, non D. Leonis.

Ad secundum patet responsio abundantissimè ex ipsa D. Leonis doctrina; is enim velut omnes alii Romani Pontifices docuit semper, Matrimonium esse indissolubile. Quo igitur pacto alterum docere potuit? Id solum docuit, quòd si mulier nupsit alteri viro vivente marito primo, obligari eam mulierem, ut, relicto secundò redeat ad primum maritum, si tamen hic consentiat; si verò non consentiat, tam virum, quàm mulierem separatos manere oportere. Hæc fuit D. Leonis, & est totius Romanæ Ecclesiæ doctrina. Verùm longè est diversa Lutheri & sequacium. Mirum proinde est, quòd in alienis oculis festucam videre velint, dum in suis trabem retinent.

Quartus D. Gelasius ex Centuriatorum judicio duas tradidit sententias erroneas: prima est, qua docuit, *cum carne Christi manere in Sacramento verum panem.* Altera, *non posse sine ingenti sacrilegio sumi unam partem Sacramenti Eucharistiæ sine altera; cum tamen his nostris Seculis Ecclesia Romana tota contrarium doceat & exerceat, atque adeo Ecclesiæ veteri verbis & factis contradicat.*

R. Ad primum, inveniri quidem hunc errorem in quodam libro, quem tamen nequam scripsit Gelasius Papa, sed quem Gennadius ad Gelasium Pontificem scripsit. Vel certè eundem scripsit Gelasius alius, Cæsariensis nempe Episcopus, de quo meminit D. Hieronymus in Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum. Plura legantur in C. Bellarmino.

R. Ad secundum, Gelasium ibidem solum loqui de Sacerdotibus, non verò de Laicis. Et hæc est responsio C. Bellarmini. Verùm concedamus

mus

mus Centuriatoribus, etiam de Laicis locutum fuisse D. Gelasium. An ideo malè locutus est, aut malè docuit? minimè gentium. Docuit nimirum, quòd stante & durante Ecclesiæ Præcepto de utraque specie etiam Laicis impertienda non liceat Eucharistiam sumere sub una tantùm specie, & quidem sub reatu gravis culpæ, seu sacrilegii; veluti nunc aut docent aut discunt omnes Catholici, non licere Laicis sub gemina specie impertiri Eucharistiæ Sacramentum, postquam mutatum est Ecclesiæ Præceptum. Fuisse autem eo tempore Ecclesiæ Præceptum de utraque specie sumenda à D. Gelasio Pontifice omnibus impositum, videre est in eisdem gestis. Cæterùm fingamus, D. Gelasium præcepisse, ut sub una tantùm specie sacram Synaxin sumerent Laici; Lutherani certè uno ore omnes clamarent, Gelasius erravit, Gelasius fuit Anti-Christus, qui alteram S. Eucharistiæ speciem abrogavit.

Quintus denique Anastasius II. trium accusatur errorum à Magdeburgicis præcipuè. Primus error est, *quòd communionem habuerit cum Photino, & fortè etiam Acacio hæreticis sine ullius Concilii consensu aut presentia*. Secundus error est; *quòd voluerit occultè revocare & absolvere Acacium, quem tamen damnaverant DD. Felix & Gelasius Pontifices*. Tertius error est; *quòd Anastasius approbavit Ordines & Baptismata ab Acacio collatos*. Atque ob hos errores, dicunt Magdeburgici, hunc Pontificem morte improvisa divinitus fuisse extinctum.

R. Nisi perpetuò errare jam consuevissent Magdeburgenses, non tam facilè accusassent Anastasium ullius erroris. Non itaque error est, si Summus Pontifex agat cum hæreticis etiam excommunicatis absque Concilio. Imò quivis alius homo privatus ex tali consortio laudem refert, quale vel consilium vel necessitas suasit. Adde, quòd neutiquam probârint Magdeburgenses, Anastasium cum Photino communionem habuisse.

Secundus error rursùm est Magdeburgensium, non Anastasii: Acacium enim revocare amplius non potuit Anastasius, cùm Felicis III. tempore jam fuerit mortuus Acacius, uti ex Evagrio, Nicephoro & Liberato demonstrat C. Bellarminus.

Tertius error non minùs Magdeburgensium est turpissimus; ostendunt enim, se nescire, Baptismum à quibusvis, Ordines verò etiam ab hæreticis, modò fuerint aliquando veri Episcopi, validè conferri. Tri-
bus

bus erroribus accedit quartus à Magdeburgicis commissus, dum scribunt, morte divinitus immissa, & quidem propter commissos errores fuisse sublatum Anastasium. Quòd enim pluribus quàm duobus annis Pontifex non fuerit, constat omnibus; quòd morte improvisa, & quidem propter commissos errores à Deo fuerit sublatus, nemini constat, quàm Magdeburgicis. Quidsi autem constaret, quid quæso pro Lutheranorum partibus sequeretur? sanè nihil adverto, quàm hoc, quòd Deus nolit, ut Romani Pontifices in rebus Fidei errent. Ceterum hic error Magdeburgicus credendus est manasse ex eo, quòd eodem pene tempore Anastasius Imperator hæreticus fulmine percussus perierit, ut scripserunt Beda, Cedrenus, Zonara & Paulus Diaconus.

His addi possent Reflexiones aliæ supra hoc Seculum permultæ, ex quibus Romanorum Pontificum summa laus eluceret. Sed eas brevitatæ causâ nos omitimus; legi enim eadem possunt apud authores passim, præcipuè verò apud Christophorum Ott, qui quinque supra hoc Seculum animadversiones satis longas affert, in quarum prima differit de Innocentia & Sanctitate Romanorum Pontificum hujus Seculi. In secunda de Primatu Ecclesiæ Romanæ in hoc Seculo iterum demonstrato. In tertia & quarta de Constantia Romanorum Pontificum & Ecclesiæ supra Petram ædificata; quod hoc etiam Seculo demonstratum fuisse ostendit. In quinta demum afferuntur Pontifices Siricius, D. Anastasius I. D. Innocens I. D. Zosimus, D. Cælestinus, quorum temporibus vixit D. Augustinus annò nimirum 385, ad Romanam Ecclesiam conversus, annò autem 433. sanctissimè defunctus. Atque hi omnes Pontifices summè fuerunt à D. Augustino honorati, & tanquam Oecumenici Episcopi ab eodem agniti, prout ex allatis ejusdem D. Præsulis textibus palàm fit & ostenditur.

Seculum Sextum.

LIII. D. Symmachus, Sardu.

PERDIFFICILEM auditum ad summæ Sedis fastigium invenit; Festus enim Imperatoris Anastasij adulator, ut Symmachum ad recipiendum Anastasij Enoticon commoveret faciliùs, aut minimum à summo officio removeret, Cælium Laurentium sacrâ purpurâ conscriptum Presbyterum eidem æmulum opposuit, dans ansam
R. P. Kolb Series Pont. Pars I. I peri-

periculoso schismate. Post longam igitur seditionem, post cædes & rapinas sacrilegas Theodoricus Ravennæ Rex Arianus dedit quietem Symmacho, jus suum Pontifici legitimo tribuendum probè ratus. Eodem ferè tempore Anastasius Imperator in Oriente, Thrasamundus in Africa, Alaricus II. in Hispania, Theodoricus in Italia Reges pestiferam Arianæ sectam hac una in parte non dispares pertinacissimè propugnabant; quibus tamen omnibus vel unus Symmachus fortissimè restitit, causæ æquitate fretus & potentis Dei auxilio; Anastasium enim ferocem epistolâ Apostolicæ autoritatis plena officii sui admonuit; Theodorici edicta immunitati Ecclesiasticæ contraria spreto, capitis periculo nullius valoris esse declaravit; Thrasamundo electiones sacrorum Antistitum prohibenti in faciem restitit; contra Alaricum denique eminens pugnavit institutis sex diversis Romæ Conciliis, missisque in omnem terram per idoneis viris, atque distributis largissimis eleemosynis, ut omnium necessitati & inopiæ succurreret adversus omnes hostes invictus, victus tamen à morte an. 514. Pont. 15. Mens. 8.

LIV. D. Hormisda, Campanus Italus.

VIDIT tandem Anastasium Imperatorem coelesti fulmine percussum interiisse. Hoc Tyranno igitur sublato damnata est Zenonis & Anastasii Imperatorum, nec non Acacii, Euphemii ac Macedonii hæreticorum penitus memoria. Justinus in Imperio Successor pessimâ Anastasii vitâ & morte commotus Legatos sibi mitti à Summo Pontifice petiit, ut in Oriente lux nova oriretur Ecclesiæ & pax diu desiderata rediret. Illyricum, ubi nunc est Dalmatia & Croatia, aliæque vicinæ provinciæ in melius mutatæ Orthodoxos Episcopos petiere, ut omnem hæresin suis tandem finibus eliminarent. Sublato insuper in Africa Thrasamundo Theodoricus Rex Rege priori mansuetior, etsi hæresi Ariana infectus, munera tamen Romam misit in templo Divis Apostolorum Primoribus sacro reponenda. Idem in Christianum coetum benignior Ecclesiæ plurimum profuit, dum non obsuit; cum etiam gentes moribus barbaræ passim Baptismatis undas expeterent. Exemplo fortè fuerunt cæteris maximo Zatus Colchorum, & Elesban Æthiopum Reges, Ro-

Romana Sacra edocti. In Gallia quoque Respublica Orthodoxa indices crevit, dum Clodovæus Rex ejurato non ita pridem idolorum cultu cum omni nobilitate Francica mirè auxit & illustravit Ecclesiam. Idem acceptò Româ nuntiò de nova Pontificis electione, continuo Hormisdæ auream misit coronam, corona cælesti Rex dignissimus, quam paulò post adeptus est annò 514. Clodovæo licèt è vivis ereptò gratissimum se ostendit Hormisdæ toti Galliæ; Remigium enim Francorum Apostolum & Alcum Avitum Viennensem Episcopum privilegiis auxit permultis, suas etiam eisdem vices committens, ut populo Francico cunctis in rebus adessent. Non absimilem charitatem Lusitanis atque Hispanis exhibuit; his enim Joannem Tarracónensem, illis verò Salustium Hispalensem Episcopum amplissima cum potestate præfecit. Hoc maximè modo perfunctus Pontificio munere Hormisdæ, vitam sanctissimam finiit morte, vitæ perquam simili an. 523. Sedis 9.

LV. D. Joannes, Etruscus.

THEODORICO Gothorum in Italia Rege vix non cogente, Ecclesiæ autem emolumento idipsum suadente, Constantinopolim profectus, Legatiquè regii munere ipse functus, geminò in via claudit miraculò: equus enim ab Illustri Fœmina Joanni commodatus, nequaquam deinceps supra se admisit sexum fœmineum. In primo etiam suo Constantinopolim adventu, præsentè Justino sola manuum impositione cæco visum dedit. Tantum igitur Pontificem summè veneratus Justinus ab eodem Imperii coronam omnium Imperatorum primus accepit; DEUS verò D. Joanni coronam gloriæ impertivit post ærumnas carceris, in quem à Theodorico Rege ingratisimo fuerat coniectus, quòd Constantinopoli Romam redux aliquot Arianorum templa more Romano consecravit, & alia ab Episcopis consecrari præceperit. Duos itaque duntaxat annos Pontifex fuit Joannes I. annis D. Petri dignissimus, Mort. an. 526.

LVI. D. Felix IV. Beneventanus.

ATHEODORICO Rege Jura Ecclesiæ invadente substitutus est mortuo D. Joanni. Verùm constanter ab universò Clero populòque Romano repulsus, tum demum admissus est, postquam

quam Theodoricus ventris profluvio turpem exoneravit animam. Ne verò exemplum Regis mortui pessimum Successor Athalaricus sequeretur, timuit universa Romæ Ecclesia; verum is auditis querelis justissimis, simulque hortatu D. Felicis motus, vim ullam fieri Clericis severe prohibuit. Felix igitur Pontifex expiatis rite Arianorum templis permultis in Ecclesia adversus hostes plurimos militante, adit denique triumphantem an. 530. Sed. 4.

LVII. D. Bonifacius, Romanus.

DIVISAM doluit Ecclesiam, dum à Clericorum parte Dioscorum Presbyterum Cardinalem sibi oppositum vidit. Perniciosissimum fuisset hoc schisma Reipublicæ Christianæ, nisi Superi quamprimum avertissent; Dioscorus enim dum subitanea morte corripitur, Bonifacius continuo universis probatur. Confirmatus itaque Pontifex in Synodo Romæ habita constituit præter alia, ut deinceps, si fieri posset, in demortui Pontificis locum tertia quamprimum die, Successor novus Pontifex succederet, ne dilatio electionis longior schismati aliisve damnis gravibus locum daret. Hanc ob causam Vigiliam Romanam Diaconum in Successorem sibi delegit edito decreto, cui ad tumultum D. Petri universa Synodus subscripto nomine consensit. Verum id ipsum Decretum re maturius discussa Decreto contrariò revocavit, æque bonique consulens, Majorum more ac jure provisum Ecclesiæ satis fuisse. Curam dein omnem ad Eutychianos convertit, quos instar Iolij denuo succrescentes tota urbe expulit, expulsurus Orbe toto, si per vires ac vitam liquisset, quam mors abruptit an. 531. Sed. 1.

LVIII. Joannes II, Romanus.

SUMMO in honore fuit præsertim Justiniano Imperatori, cujus Fidei Symbolum approbavit, Acæmetanos verò Monachos eidem pertinaciter contrarios condemnavit, Filium Divinum in Carne passum perpetuò asserens ita, ut nequaquam soli hominis naturæ talia posse adscribi oraculo confirmaret. Placuit Orthodoxis universis, & inter hos Justiniano maximè oraculum; unde ille pretiosissimis donis ornavit

ornavit Romanam Ecclesiam, & ejusdem Summum Sacerdotem. Verum vicit brevi Imperatoris in se suosque munificentiam Summus Remunerator Deus, concedens Cæsari adversus Vandalos in Africa raram victoriam, & post victoriam triumphum, in quo Constantinopoli per compita ductus Rex Vandalorum Gilimer agnovit in victore suo coeli potentiam. Eodem tempore Carthaginem convenerant plurimi in Africa sacri Antistites, ut collecta Synodo novum vigorem darent Africanæ Ecclesiæ ab Arianis cæterisque Religionis nostræ hostibus plurimum turbatæ. Missis igitur Romam Legatis rem cunctam Pontificis arbitrio decidendam subjecere, ad cujus tamen pedes dum se pronos abjicere parant, jam tumulo illatum hunc Pontificem intelligunt an. Sed. 4.

LIX. D. Agapetus, Romanus.

JUSTINIANAM Fidei professionem jam à Joanne II, probatam iterum probavit, dein verò Theodati Gothorum in Italia Regis rogatu Constantinopoli venit, ut in ejus Regis gratiam Imperatorem mitigaret ob occisam perfidè Amalasiuntham Reginam naturæ ac gratiæ donis mirè dotatam. Humanissimè igitur à Justiniano susceptus Agapetus, ipsum Imperatorem Eutychna hæresi infectum agnoscit, à qua tamen eundem etiam brevi immunem reddidit, postquam extrema omnia ab irato Imperatore minis proposita experiri statuit, quàm in Patriarchæ Anthymi, aut Justiniani placita vel modicum inclinare. Deposito itaque Anthymo, Imperatore autem in fide confirmato, Synodum Constantinopolitanam, inter Oecumenicas V. præcipuè adversus Severum Antiochiæ Episcopum Imperatricis Theodoræ operâ suffultum celebravit, quem suis cum sociis condemnavit, nihil veritus minas Augustæ, victò jam Cæsare fortissimus. Sacro anathemate perculit ipsum etiam Childebertum, Clodovæi in Gallia Regis Regem Filium, quòd Ivetoti Episcopum manu propria occiderit. Refert quoque de Agapeto M. Gregorius testis tantum fide dignior, quantum tempore propinquior, quòd hominem mutum & claudum sacro prius epulò refectum signò crucis docuerit bene loqui & ritè ambulare; cum ipse ritè sedisset Pontifex annis ferè duobus, mortuus Constantinopoli an. 536, relinquens ingens sui desiderium & posteris dubium, num quisquam fuerit Pontificum, qui tam brevi tempore tam mira & magna patravit facinora.

LX. Sylverius, Romanus, Ord. D. Benedicti.

SI Platinae Historico sit fides, plurimum valuit in electione hujus Pontificis autoritas, aut tyrannis verius Regis Gothorum Theodati: Clericis enim universis poenam mortis minatus est, nisi Sylverium Supremum sibi Praesulem praeficerent. Electus igitur à Clericis, atque adeo legitimus Pontifex, quod nollet Anthimum haereticum ex suo exilio revocare, ipse exul à Theodora Imperatrice & ab Antonina Bellisarii Ducis conjuge in insulam Pontiam est ejectus, promotò in solium Pontificis Vigiliò Diaconò Romanò, homine honorum avidissimo, pecuniis simul ac fraudibus Bellisarium corrumpente. Sylverius tamen licet Romà: motus sua secum tulit omnia, non minus, quàm antea Pontifex, his verbis rescripsit ad Amatorem Episcopum: *sustentor pane tribulationis & aqua angustiae, nec tamen dimisi aut dimitto officium meum.* Et profectò haudquaquam dimisit; convocatis enim ad se exulem permultis Episcopis, Vigilium ejusque affectas Romanae Sedis invasores sacrilegos declaravit, latà in omnes anathematis sententià. Abreptus itaque à Vigiliò in carcerem brevi ærumnis ac inedià extinctus est an. 549. Sedis 4. vitam ejusdem & mortem probarunt miracula, ut Vigilius vitam & causam reprobarent magis.

LXI. Vigilius Romanus.

VIRI Consularis filius Sylverii Pontificis persecutor maximus, perspectà Sanctissimi Antecessoris sui innocentiam ac integritate miraculis etiam demonstrata, melioris vitae methodum amplexus est, aliena morte vivere doctus, ut sanctius posset mori. Sedis enim summæ honores non ambiit ut quondam, subesse jam, non praesse paratus. Eam ob rem nunc tandem à Clericis legitimè electus Pontifex, Fidei Professionem Justiniani & Mennæ Constantinopolitani Episcopi ex more datam laudavit. Ecclesiam tunc turbare coepit discordia gravissima, ob tria, uti vocarunt, *Capitula*. Tres Episcopos eadem maxime tangebant, Theodorum nimirum Mopsuestiae, Theodoretum Tyri, & Ibam Edeffæ Episcopos, Nestorii pridem condemnati haud obscuros amicos. De industria res omnis ita fuerat instructa à Capitulorum vel auctoribus

vel

vel adjutoribus, ut suas in partes traherent Episcopos Africa, provinciæ Venetæ, Liguria, Epiri & Illyriæ, imò ipsum Vigilium Pontificem. Verùm hic rei veritatem edoctus continuò condemnavit quoad multos errores memorata Capitula, ea tamen ratione, ut eadem damnatio minimè contraveniret actis Concilii Chalcedonensis, in quo trium Capitulorum authores nec fuerant probati, nec etiam condemnati. Haudquaquam grata erat hæc Pontificis sententia Justiniano, utpote qui pessimis consiliis, quæ Theodorus alter, Alexandria scilicet Episcopus, Origenis propugnator hæreticus suggesserat, persuasus edictis geminis tria Capitula penitus condemnarat Ecclesiastici Juris inuasor. Perstitit sua in sententia uterque tam Vigilius, quàm Justinianus: partes Cæsaris suis sententiis tuebatur Concilium invito Vigilio Constantinopoli celebratum. Hujus igitur autoritate audacior Justinianus Vigilium capi, in carcerem detrudi, & dura captivitate penè ad mortem adduci jussit. Tandem tamen sedatâ irâ mitior Imperator cum Vigilio in gratiam rediit, qui proin re maturis consiliis denuo subjecta Concilium Constantinopolitanum approbavit, tria verò Capitula penitus condemnavit, ne videretur aut Nestorio, aut Origeni ulla ex parte favere, quorum sectarios cum Acephalis, Severianis & Eutychianis etiam ipse exemplo majorum rejecit. Rebus ita compositis, postquam integrum septennium Constantinopoli transegerat, Syracusas Siciliae pervenit, ubi calculi dolore confectus Romam haud vidit amplius, ex itinere longo adiens viam æternitatis, an. 555. Sedis 15.

LXII. D. Pelagius, Romanus.

NONDUM Pontifex trium Pontificum Constantinopoli Legatum egit, scilicet Agapeti, inde Sylverii, ac demum Vigilii; cujus ob exilium ac mortem suspectus Clericis Romanis, suspensionem omnem à se amovit, dicto super Evangelii librum & crucis effigiem sacramento. Probatus igitur cunctis Pontifex adversabatur etiam per aliquod tempus Justiniano Imperatori ob tria Capitula. Eidem tamen postea ad eò gratus extitit, ut Romam revertenti D. Proto-Martyris Stephani Reliquias dono dederit Constantinopoli Romam transvehendas. Synodum Constantinopolitanam nuper habitam etiam ipse confirmavit, & ut exemplum hoc sequerentur in Oriente Episcopi permulti, effecit,

Fatis

Fatis dein brevè concessit, quæ simul ac ejus vitam illustravit Epitaphium veritate potiùs & simplicitate, quàm arte commendatum. Sedit an. 4. Mens. 10. Mort. 559.

LXIII. Joannes III. Romanus.

INTITIUM Pontificatùs sui fecit, dum à Narsete Justiniani belli duce Longobardi in Italiam vocati venerunt, daturi initium gravissimis malis, quæ per plures, quàm ducentos annos universum in Occidente Imperium transversum egerant. Surripuerunt eadem turbatissima tempora Historiæ facinora plura, quæ annis tribus supradecem, dum sedit Joannes Pontifex, patravit. Id tamen de eodem referunt, quòd Monasterium in Gallia omnium primum in honorem DEI Genitricis à Clotario Rege erectum, multis privilegijs munierit. Obiit an. 572.

LXIV. Benedictus I. Romanus.

DBENEDICTI quondam Discipulus omni virtutum genere conspicuus, miro omnium consensu electus est Pontifex tempore pene omnium iniquissimo; Longobardi enim Italiam tam fædè vastaverant, ut plurimis cæsis Itatorum reliquæ fame ac peste ferè omnes fuerunt absumptæ. Tot malorum cumulò pressis haudquaquam defuit summa charitate flagrans in omnes Benedictus; datis enim ad Tiberium Imperatorem epistolis, copiosam annonam ex Ægypto advectam impetravit summò suò & miserorum solatiò. Tandem cunctis, ut valeret longiùs, optantibus, ipse mortalis vitæ pertæsus, crescente in dies labore ac dolore, vitam immortalem meliori in Sede est auspiciatus an. 577. Sedis 4.

LXV. Pelagius II. Romanus.

EX Viro Ordinis D. Benedicti Religiosissimo creatus Pontifex D. Gregorium sacrâ purpurâ ornatum cum Legatione misit ad Tiberium Imperatorem, usus ejusdem potissimùm operâ ad extinguendum penitus schisma ob tria Capitula excitatum, quod tamen Smaragdus supremus Ravennæ Præfectus (Exarchum Itali vocârunt) de-
que

niq̄ue extinxit, ad arma sumenda & hostes Ecclesiæ vincendos à Pelagio animatus. Extincto hoc schismate Ecclesiæ cantum magis auxit ac ornavit; Præfationes enim, uti vocat Ecclesia, complures sacro Canoni præmitti solitas approbavit. Non minùs probavit D. Leandri Hispalensis aliorumque in Hispania ardorem, quo ibidem Gothorum Reges cum subiecto populo ejurare hæreses docuerunt. Non ita laudavit quorundam in Oriente Præfulum causam, qui Episcopi Oecumenici sibi nomen adscivere: eorum igitur machinationibus præcepto novo inhibitis, Aquileiæ Patriarcham Venetias transtulit; oborta verò lite Venetos inter & Aquileienses, utrisque Patriarcham dedit, expertus probè, beatiùs esse Episcopos urbibus dare, quàm datos revocare. E vivis ipse evocatus est an. 590. Sedis circiter duodecimo pestifera lue extinctus.

LXVI. D. Gregorius M. Romanus.

FUIT verè Magni Benedicti Magnus Discipulus, Ecclesiæ Doctor, Summusque ejus Pontifex, quem omnes boni è cœlo potiùs datum, quàm in terris natum meritò asseruerunt. Eundem his verbis descripsit quidam Historicus. *Fuit DEO intimus, Clero acceptus, Cesaribus venerabilis, hostibus terribilis, per universam Ecclesiam vitæ sanctitate, scriptorum doctrinâ, miraculorum gloriâ, gestorum famâ, adhuc Longobardorum, Arianorum, Donatistarum, Manicheorum, Neophytorum & aliorum conversione sanè stupendus.* His paucis talis ac tanti Pontificis gesta lubet attingere; ejusdem enim facinora, utpote toti ferè orbi notissima pluribus describere, si animus foret, novus liber accederet libris plurimis, quos scriptos reliquit Gregorius. Sufficiat hic nobis D. Ildephonfi sententia, qui ita scripsit: *Gregorius M. superavit sanctitate Antonium, eloquentiâ Cyprianum, & scientiâ Augustinum; quare mortem ejus meritò luxit Orthodoxus orbis universus an. 604.*

Sedis 13.

Reflexiones Historicae supra Seculum VI.

QUATUORDECIM hoc Seculo consideravimus Pontifices; ex his duo tantum fuere, quos in Fide errasse duo scripserunt auctores, uti refert C. Bellarminus. Liberatus nempe Diaconus Carthaginensis in suo Breviario circa annum Domini 550. in lucem edito affirmat, à Vigilio Pontifice scriptam fuisse epistolam ad Theodoram Imperatricem & alios hæreticos, qua epistola confirmaret hæresin ipsorum, & anathema dixerit eos, qui confessi sunt duas in Christo naturas. Durandus verò Galliae Episcopus, qui vixit circa annum 1320. scribit, quòd D. Gregorius M. dederit epistolam ad Joannem Episcopum Calaritanum, in qua permisit Presbyteris conferre Confirmationis Sacramentum. Quem locum Adrianus seculi XVI. Anabaptista in Anglia sedulo annotavit, & ait, *Pontificem posse errare in definiendis Fidei dogmatibus.*

Verum quòd neuter horum Pontificum in Fide errarit, demonstrat C. Bellarminus; Vigilius enim etsi eam epistolam ad Theodoram dedit, illo tamen tempore nondum fuit Pontifex, sed ambivit primum fieri, & quidem opera Imperatricis hujus & aliorum præpotentium hæreticorum, quibus contradicere ausus non est eadem in epistola, uti ipsemet ibidem satis indicat, dum eam occultari omni ratione desideravit. Secundò quamvis Imperatricis & aliorum hæresin eadem epistola non damnaret exterius, interius tamen seu animo eam nunquam probavit, veluti omnes circumstantiæ sufficientissimè indicabant. Tertio Vigilius postquam à Clericis tandem admissus est in Pontificis Sedem, miris prorsus modis est mutatus adeò, ut lupus in agnum transisse visus fuerit, & hæc *mutatio dextera Excelsi* dici meritò potuerit. Unde potius novus honor Pontificibus Romanis accessit ex Vigili gestis, ut ipsimet Magdeburgenses inficiari non sunt ausi. Videatur de re hac uberius C. Bellarm.

Gregorius autem M. etiam non erravit, sed Durandus & Adrianus; duo enim Concilia Oecumenica, Florentinum nempe & Tridentinum idem docuerunt, quod docuit D. Gregorius, Confirmationis scilicet ministerium ordinarium esse Episcopum, extraordinarium verò Sacerdotem quemlibet,

cui

cui ut ritè Baptizatos in Fide confirmet, absente Episcopo facultas concedi potest.

Reflexiones aliæ supra hoc sextum & priora Secula.

AUDIMUS non rarò etiam hac nostra ætate querimonias Acatholicorum varias, quibus vociferantur in pulpitis, scholis, colloquiis, libris & sparsis sæpè sine ullo authoris nomine, aut Superiorum facultate foliis, Fidem Romanam à via Veritatis penitus aberrâsse; Romanam Ecclesiam nominandam potiùs esse meretricem Babylonicam quàm Christi Sponsam &c. Quibus quorumcunque demum calumniatorum scommatibus, ut Catholica Historia denuo occurrat, operæ pretium nunc erit, aliquorum Pseudo-Historicorum hìc referre commenta.

Primum igitur commentum est Theodori Bezae in Burgundia nati, dein Lausonii, & demum Genevæ declamatoris, qui ait, *Anti - Christum jam tempore D. Pauli advenisse, & in templi Divini Sedem irrepisse, atque jam Ecclesiam errâsse.* Consenserunt alii Bezae socii, qui ipso Apostolorum tempore jam errâsse Ecclesiam dixerunt.

Secundum commentum est Lutheri & Calvini, quorum prior scripsit in causâ liberi arbitrii adversùs Erasmus; *Patres primorum etiam Seculorum cecutisse, imperitissimos fuisse, totâ vitâ errantes, nisi ante mortem fuerint reducti: neque Sanctos fuisse, neque ad Ecclesiam pertinuisse.* Posterior asserit, *Patres nobis deformatam Theologiam tradidisse, in errorem abreptos & Judaizantes.*

Tertium est Melanchtonis in Palatinatu inferiore nati, & demum Wittenbergæ in Saxonia Professoris, qui nunc Zvinglio, nunc Lutherò adhærebat, is asserit; *Ecclesiam interiisse post annos à nato Christo trecentos; ab ejus enim Seculi Patribus impuram nobis traditam fuisse Doctrinam.* Ob id etiam nonnulli à Romana Ecclesia alienati scripserunt, Anti-Christum fuisse Zosimum Papam, quòd is Ecclesiæ Romanæ Principatum in causa appellationum contra Africanos tueri memoretur.

Quartum est Lutheri, Calvini simul & Melanchtonis; Lutherus enim lib. de captivitate Babylonica & supputatione annorum mundi; Calvinus verò in Prophetas minores, & in epist. ad Sadoletum; Melanchton demum in loc. commun. tradunt, *Bonifacium Tertium fuisse Anti - Christum inter Pontifices primum; ita tamen ut circa ætatem D. Gregorîi Magni Ecclesia Romana jam concidere cœperit, quòd hujus Pontificis*

tempore initium suum habere ceperint Orationes pro Defunctis, Invocationes Sanctorum, Missæ Sacrificia.

Quintum est Lutheri lib. contra Papatum tom. 7. scribentis, concidisse Ecclesiam ante annos ferè sexcentos, nempe circa annum ferè millesimum post Christi Nativitatem. Atque in hoc commentum inclinavit, quòd in Apocalypsi scriptum legerit, Sathanam per annos mille ligandum esse, ne gentes seduceret, indè solvendum.

Sextum est sectatorum Lutheri, qui anno 1551. in repetitione Confessionis Augustanae tradiderunt, Ecclesiam corruisse ante annos trecentos.

Septimum est iterum Lutheri, qui in Wormatiensibus Comitibus an. 1522. publicè asserere ausus fuit, Ecclesiam nostram desecisse tempore Concilii Constantiensis, quod circa annum 1414. habitum fuit.

His adjiciunt discursus, aut potius fabulas Coburgenses præsertim Academici & Hübnerus, ex quorum verbis hæc ferè puncta erui possunt, aut sua sponte fluunt.

- I. In Ecclesia Romana ob barbarorum hominum sævitiem orta est summa ignorantia, Theologiæ ac Philosophiæ sepultura præsertim in Occidente.
- II. Seculo VI. Fides Catholica propagata est, Missionariis per orbis latissimè partes discurrentibus, quorum prædicatione Sedes Romana supremam obtinuit auctoritatem in Hispania, Gallia, Anglia, imò & in Germania. Causæ item litigiosæ ferè omnes fuerunt oblatae Romano Pontifici, qui arrogavit sibi titulum *Episcopi tandem Oecumenici*.
- III. Hormisdæ Campanus erat Papa conjugatus.
- IV. Sylverius Campanus fuit Hormisdæ Pont. ex legitimo matrimonio susceptus filius.
- V. Pelagius II. disposuit, ut in administratione Sacramenti Evcharistiæ post elevationem S. Hostiæ, uti dicimus, Suffragia fierent pro animabus in Purgatorio detentis. Hoc ipsum ferè docent de Gregorio M. Scriptores Lutherani nonnulli.
- VI. Idem Gregorius M. varios ritus ac cæremonias instituit; nihilominus cùm ipse ultimus fuerit Romanorum Pontificum verè Apostolicorum, hinc meritò cecinit Poëta quispiam: *Gregorius vitam finiit Apostolicam.*

Respon-

Responsiones ad commenta Adversariorum.

Responsio I. ad I. & ad Capita præcipua universè.

QUIS inprimis ex rudissima etiam plebe non notat assertionum, aut relationum harum summam discordiam, quam Lutherus, Calvinus, Melancton, Beza, Hübner, Academici Coburgici & testes alii iniquissimi suis in libris hac super re reliquerunt? miremur amabo, præclaros hos Historicos Ecclesiasticos, & ante reliquos Lutherum, dum nunc refert, Ecclesiam concidisse Apostolorum tempore, nunc tertio, nunc sexto, nunc Seculo duodecimo. Miremur etiam Calvinum & reliquos fallacissimos Lutheri socios, vel mendacissimos (ita per me dicant alii) filios, dum super Ecclesiæ casu aut ruinâ tam bene concordant. Nonne merito ipsis respondere potest illud Marci 14. *Multi testimonium falsum dicebant adversus eum, & convenientia testimonia non erant?* Et illud Dan. 13. *Rectè mentitus es in caput tuum &c. rectè mentitus es & tu in caput tuum? &c.*

Contra hos & alios permultos aniles fabulatores, tum à Theologis nostris Polemicis millies demonstratum est, quòd semper fuerit, & existere debeat vera eaque visibilis Ecclesia; de hac enim & similibus questionibus videri potest C. Bellarminus, Becanus, Vitus Pichler & alii plurimi: tum etiam ab Historicis omni exceptione majoribus ostensum fuit, Ecclesiam Romanam perseverasse ac permansisse continuo veram atque infallibilem ob perpetuam Divini Spiritus opem & providentiam: non enim errarunt in Decretis suis hætenus Summi Pontifices nec singuli nec universi, uti passim refert Historia; aut si iidem errassent, aut errare potuissent soli, nondum sequeretur, quòd unâ cum Conciliis Oecumenicis, aut cum universa Ecclesia in errorem incurrissent. Concilia autem maxime per sex prima Secula celebrata ipsimet laudant passim adversarii nostri.

Si tamen pergant nobis objicere, quòd ipsimet jam errarint Apostoli & SS. Patres: ergo etiam Ecclesia. His levis armaturæ hostibus iterum occurrunt, & pridem occurrerunt præter Concilia tam veteres quàm recentiores Authores gravissimi, qui ostenderunt primò, dictèria hæc & similia cuilibet sanæ mentis homini merito videri debere adeò temeraria at-

que infusa, ut major temeritas aut insania excogitari vix queat: Si enim à Lutheri tempore ad aetatem nostram suam DEUS Ecclesiam absque errore conservavit, cur simile beneficium non exhibere voluit, aut potuit primis Ecclesiae Seculis? Secundò ostenderunt, etiam si aliqui vel ex Apostolis, vel SS. Patribus errassent, quòd ejusmodi etiam privatus error toti Ecclesiae obesse nequaquam potuisset. Tertiò ostenderunt, quòd nec Apostoli universi, nec Patres unquam errarint. Quartò ostenderunt, tunc solùm officere errorem universae Ecclesiae posse, cum vel Summus Pontifex, vel tota Ecclesia in Decretis Fidei & morum vel malè confirmandis, vel malè usurpandis unquam errasset; similem autem errorem in universa Ecclesia unquam contigisse, ut tandem vel ad speciem tantùm probent scholae qualescunque Pseudo-Evangelicae, hodie dum expectat Romana Ecclesia *supra petram fundata & firmata*.

Responsio II. ad II. & III.

QUòd Seculum quintum densis ignorantiae tenebris non fuerit adeò obscuratum, patet vel maximè ex Doctorum & Scriptorum numero, qui superiùs jam sunt allati. Iidem certè tot actales fuerunt, ut & numero & praestantia sua priorum Seculorum Scriptores si non longè superarint, minimùm adaequarint. Id ipsum de sexto Seculo planum fiet, si Scriptorum ordinem huc apposuerimus. Vixit itaque ac scripsit hoc sexto seculo

D. Fulgentius Cathagine natus Episcopus Ruspensis sanctissimus & doctissimus, qui libros plurimos scripsit circa Annum 520.

Andreas Caesareæ post D. Basilium Episcopus scripsit commentaria in Apocalypsin, & fuit maximi aestimatus jam à Doctoribus sui temporis.

Petrus Diaconus auctor libri de Incarnatione & Gratia Christi, quem librum scripsit ad D. Fulgentium & alios Africae Episcopos.

Eugippus Abbas Africanus composuit magno labore duos tomos thesaurorum D. Augustini.

Marcellinus Comes scripsit Justiniani tempore Chronicum suum, cui finem imposuit an. 535.

D. Avitus

D. Avitus Alcimus Episcopus Viennensis in Gallia constitutus ab Hormisda Pontifice, de quo Avito ait C. Bellarminus, quod fuerit vir nobilissimus, sanctissimus & doctissimus, qui planè gravissimos & venustissimos scripserit libros.

Boethius Severinus Romæ vir consularis & Martyr clarissimus scripsit copiosissimè de re Philosophica & Theologica præter libros alios doctissimos.

Dionysius exiguus Scytha ; sed moribus Romanus scripsit præter cyclum Paschalem etiam collectionem sacrorum Canonum ex Conciliis Ecclesiæ Catholicæ. Circa an. 530.

Victor Episcopus Africanus scripsit librum de ratione Fidei Catholicæ. Aurelius Cassiodorus Theodorici Regis in Italia Consiliarius scripsit libros alios de institutionibus Divinarum Lectionum. Commentaria etiam in omnes Psalmos & in Cantica Canticorum. Historiam denique tripartitam ex libris Socratis, Theodori & Sozomeni. |

D. Victor Capuanus Episcopus scripsit de cyclo Paschali. Item teste Beda de sex ætatibus, præter alios libros. Circa annum 540.

D. Justus Orgelitanus Episcopus scripsit in Cantica Canticorum.

Anastasius Sinaita Episcopus Antiochenus scripsit plures libros, quorum unus *Dux viæ* contra Acephalos vocatus, impressus Ingolstadii anno 1606.

Arator S. R. E. Subdiaconus scripsit duos libros carminum, quibus acta Apostolorum complexus est, quos publicè recitavit concedente id Vigilio Pontifice.

Junilius Episcopus Africanus scripsit duos libros de partibus Divinæ Legis.

Primasius Episcopus Africanus scripsit in epistolas D. Pauli & in Apocalypsin commentaria.

Rusticus S. R. E. Diaconus Scriptor contra Acephalos.

Victor Tunonensis Episcopus Africanus scripsit de Illustribus Ecclesiæ Scriptoribus brevem Historiam circa annum 550.

Martinus Bracarensis Episcopus præfuit Concilio Bracarensi ; scripsit collectionem Canonum ex Græcis Synodis ; item de quatuor virtutum Cardinalium differentia &c.

Proco-

Procopius Gazæus scripsit in varios libros Veteris Testamenti commentaria circa annum 560.

Joannes Climacus Monachus religiosissimus scripsit librum triginta graduum, quibus ascenditur ad perfectionem, unde ipsi nomen Climaci inditum est.

D. Dacius Episcopus Mediolanensis scripsit Chronicum, in cuius lib. 1. c. 10. tradit Canticum *Te Deum laudamus &c.* compositum fuisse à DD. Ambrosio & Augustino.

Liberatus Archi-Diaconus Carthaginensis scripsit Breviarium de causa Nestorij & Eutychetis.

Dorotheus Archimandrita scripsit sermones viginti quatuor circa annum 570.

Venantius Fortunatus Episcopus Pictaviensis scripsit vitam D. Hilarij & plura sacra carmina, ex quibus in Ecclesiæ usu sunt maximè hæc duo: *Vexilla Regis prodeunt &c.* & *Pange lingua &c.*

Joannes Jejunator Episcopus Constantinopolitanus ob miram abstinentiam ita dictus, scripsit Homiliam de Pœnitentia, Continentia & Virginitate &c.

Joannes Biclarensis Monasterii Abbas persecutus est Victoris Tunonensis Chronicum; circa annum 590.

Evagrius libris sex descripsit Historiam Ecclesiasticam ab eo tempore, quo desijt Sozomenus.

D. Gregorius Turonensis Episcopus libris decem scripsit Francorum Historiam; unum librum scripsit de gloria Martyrum; unum de miraculis D. Juliani; duos de gloria Confessorum; quatuor de miraculis D. Martini &c.

D. Gregorius M. solus scripsit varios libros, eosque numerò minimùm sexaginta, ob quos D. Ildephonsus in lib. de Viris Illustribus primò loco ponit D. Gregorium M. eumque omnibus Scriptoribus antepōnit. Non absimile iudicium tulit D. Isidorus in lib. de Scriptoribus Ecclesiasticis, licèt fateatur, ad se non pervenisse omnia opera D. Gregorij.

Omitto alios tum profanos, tum hæreticos authores non paucos, qui inter viros doctos nomen & numerum hoc Seculo sibi vendicârunt, atque ex hæreticis copia satis magna ore & calamo bellum Ecclesiæ indixe-

dixe-

dixerunt. Fuerunt iidem hæretici profectò non minùs docti, quàm Lutherus, Calvinus & alii seculo decimo sexto Doctores suo tantùm & suorum iudicio gravissimi. Sed cùm de sacris Scriptoribus hìc nobis potissimùm sermo sit,

Subijciant suis nunc oculis longum satìs doctorum in hoc & priori Seculo virorum Catalogum qualescunque Ecclesiæ Romanæ inimici; deprehendent in eo ingeniosos Poëtas, eloquentes Rhetores, eruditos Historicos, profundos Philosophos, diversos eòsque clarissimos Theologos, ac Oratores sacros præstantissimos, quorum libri vel soli sufficiunt ad illuminandum totum mundum. Quodsi jam hos comparare lubeat cum iis Scriptoribus, qui quatuor primis à nato Salvatore Seculis post DD. Apostolos Ecclesiam suâ doctrinâ illustrârunt, hanc facilè in sententiam nobiscum adibunt, quòd nimirum duo hæc postrema Secula inter sex prima fuerint doctrinæ radiis illustrissima.

Falissimum itaque est primò, quòd hæc duo postrema Secula laborârint summâ ignorantia. Falissimum est secundò, quòd propter virorum doctorum defectum his Seculis Pontificum dignitas augmentum majus acceperit. Falissimum est tertio, quòd ob ignorantiam horum Seculorum omnes causæ Romano Pontifici fuerint oblata. Falissimum est quartò, quòd eadem causæ prioribus quatuor Seculis non æquè Romanam fuerint delatae, dum tyrannorum favities obicem non posuit. Falissimum est quinto, quòd his duobus ultimis Seculis primùm Romani Pontifices titulum *Oecumenici Episcopi* sibi arrogârint.

Delenda igitur rursum sunt in Lutheranorum, Calvinianorum & similium Historiis non modò lineæ plurimæ, sed integra Secula. Vulcano, ut dicunt alii, pars magna Hybneri consecranda est, qui si in aliis legeret ea, quæ ipse scripsit, aut scribendi methodum sibi usitatam in cuiusvis sui adversarii libro deprehenderet, absque mora vocaret ignorantissimum & malitiosissimum. Ego tamen his armis non pugnabo; ignarum tamen rerum Ecclesiasticarum, & malæ fidei Scriptorem si dicam Hybnerum, dummodo sapiat, haud agrè feret: primò enim ignorare se ostendit, quòd prorsus nesciat statum primitivæ Ecclesiæ. Secundò, quòd plurima asserat, quæ peritiores Lutherani & Calviniani non audent ipsimet asserere, uti ex eorum Historiis apparet. Tertio quòd ignoret munus Historici, dum pro suo libitu tanquam indubitata affert plurima, destitutus

omni authoritate Scriptorum Veterum, imò & Recentiorum. Quattò instar oraculi affirmet in quæstionibus suis Historicis passim multa, quæ tum Theologici nostri Polemici, tum Historici luce meridiana clariùs ostenderunt esse falsissima, & hanc ob causam à pluribus Iustris, imò & Seculis expectatum responsum, aut refutationem non impetrârunt. Male verò fidei Scriptorem ipse se probat, eò quòd ea tantùm asserre conetur, quæ nata & apta sunt denigrare Romanorum Pontificum famam, honorem ac gloriam; illa verò gesta omittat omnia, quæ antiquissimi Historici non omiserunt. Ea nimirum est conditio hominum, præcipuè verò illorum, qui in solijs & thronis sunt collocati, ut vel multùm laudentur, vel vituperentur plurimùm, vix ullo mediocritati relicto loco intermedio. Hübnerus verò cùm materiam vituperiis idoneam per sex pene Secula in singulis Pontificibus non invenerit, singulorum tantùm nudissima nomina expressit, ita tamen, ut universos valde reprehenderit, & copiam laudis aberrimam penitus supresserit. Tales dat nobis schola Lutheri Historicos.

Responsio III. ad IV. & V.

NUNC attendendum, utrùm D. Hormisda simul Pontifex, & maritus fuerit. Quòd aliquando in statu matrimonii vixerit, testantur omnes Historici; quòd verò Summum Pontificatum Matrimonio conjunctum gesserit, nullus eorum est, qui vel à longè tantùm id affirmârit. Ecquænam causa foret id ipsum affirmandi? Quòd nimirum filium Sylverium Pontificem reliquerit, quem fortè tempore Pontificatûs suscepit? hoc enim verò summopere placeret Lutheranis & Calvinianis, si vel modicam veritatis speciem huic fabulæ possent affingere. Sed vel maximè repugnat ratio temporis: D. Hormisda enim an. 514. D. Sylverius verò an. 536. creatus est Summus Pontifex. Sylverius igitur si annò 514. fuisset natus, ætatis suæ annò vigesimò primo jam electus fuisset in Summum Pontificem. Quis autem tali ætate *hactenus* unquam creatus est Pontifex? Testantur præterea Annales Ordinis D. Benedicti, Menologium & Chronologia, D. Sylverium longo tempore discipulum fuisse D. Benedicti in Monasterio Lateranensi. Vel igitur brevissimo tempore potuisset esse discipulus talis, vel fuisset discipulus, antequam erat natus, cùm D. Benedictus circa annum 520. amplius Romæ non fuerit.

Et-

Et si itaque non minùs, quàm D. Petrus in statu connubij constitutus fuerit S. Hormisdà, non minùs sine uxore fuit inde, quàm S. Petrus, & reliqui omnes hujus Successores. Denique cur Lutherani &c. tam solerter exprimunt unius hujus Pontificis statum Matrimonij? cur non meminerunt potiùs reliquorum omnium hætenus Pontificum, qui cælibatum cum Pontificatu conjunxerunt? nonne *quæ carnis sunt, hi sapiunt Historici?*
Rom. 8.

Responsio IV. ad VI. & VII.

ECCLESIAE usitatas Cæremonias D. Gregorius M. minimè Pontificum primus instituit: nam Cæremonias permultas ab ipsis Apostolis, alias verò à primis Apostolorum Successoribus in Ecclesiam introductas esse, testes sunt tot Ecclesiae Doctores, quot Gregorium M. præcesserunt. Id certè Tertullianus Seculi tertii Scriptor celeberrimus apertè testatur. Quin id ipsum etiam fateri oportet eos, qui Gregorium M. *Cæremoniarum Magistrum* appellant, nisi secum ipsis pugnare velint. Si enim Gregorius M. *Cæremoniarum Magister*, & primus, ut ajunt, Missæ Author fuit, qua ratione D. Anacletus Seculi secundi primus Pontifex jam præcipere potuit, ut post elevatam in Officio Divino S. Hostiam fideles Sacro Viaticò præmunirentur ad Martyrium forti animo subeundum? Qua ratione D. Telesphorus ejusdem Seculi Pontifex Rituum & Cæremoniarum in Missæ Sacrificiis adhibendarum Author à Magdeburgensibus, & omnibus aliis horum amicis dici potuit? qua ratione multi aliante Gregorium M. Pontifices varias Cæremonias tum in celebrandis Missis, tum in aliis functionibus adhiberi præceperunt, quod passim suis etiam in Historiis exprimunt adversarii nostri?

Sed quid si daremus ipsis aliquid, quòd nempe M. Gregorius vel omnes vel plerasque Cæremonias instituerit, quid tum sequeretur? an non amplius foret Apostolicus Pontifex, quem hoc ipso titulo ornârunt A Catholicorum permulti? An non in potestate Pontificum sit novas Cæremonias in Ecclesiam introducendi? An non etiam Lutherus, Calvinus & a rj Cæremonias varias instituerunt, quas eorum æstimatores etiam hodie adhibent in panis sui qualicunque consecratione; in coena sua; in suis concionibus; in canticis; in ordinatione novorum Ministrorum Ecclesiasticorum; in conferendo Baptismate, in contrahendis nuptiis; in sepeliendis

dis mortuis &c. Si his licuit, cur non etiam licuerit novas instituire Cæremonias M. Gregorio aut ejusdem Antecessoribus? quamvis nunquam concedimus, quòd hic Pontifex Ecclesiæ Cæremonias instituerit, sed solum earum aliquas aliter ordinaverit, alias verò injuriâ Temporum neglectas iterum restituerit.

Responsio V.

SIMILIS priori responsio iis danda est, qui obijciunt Gregorium M. *Purgatorium instituisse*, & ob has pœnas imaginarias Missæ Sacrificia fieri, preces fundi, varias Cæremonias adhiberi præcepisse; nunquam enim Romani allegant aut allegarunt Gregorii M. auctoritatem in persuadendis purgatorii pœnis, sed potius allegarunt perpetuam Ecclesiæ traditionem & auctoritatem S. Scripturæ e. g. librorum Machabæorum &c. quos Lutherus ex Canonico Catalogo expunxit, ne credere teneatur Purgatorii pœnas, certus sibi de æternis inferorum pœnis. Gregorius igitur tantum addidit substantiæ novum modum, ut nempe debito ordine fierent omnia in sepeliendis mortuis, in Sacrificiis pro defunctorum animabus peragendis, in fundendis eum in finem precibus, in mortuorum anniversariis, diebus trigesimis & Sabbathis &c. celebrandis. Sed transmittamus etiam hic tantisper, Gregorium M. fuisse ex Romanis Pontificibus primum, qui definierit, à Deo statutas esse præter æternum inferorum ignem etiam Purgatorii piaculares pœnas, an ideo Gregorius aut Ecclesia Romana errasse censendi forent? minimè gentium: Purgatorij enim pœnas statuere in Domino mortuis subeundas, pendebat unice ex liberrimo Dei scelerum vindicis arbitrio: ut autem de Dei arbitrio hoc & voluntate hominibus constaret, solum Divina revelatione opus erat. An Divina hæc revelatio jam nobis sit data in Testamento Novo, aut Veteri, parum refert; utrique enim idem Deus summè verax locutus est, & suæ Ecclesiæ loquitur etiamnum. Quòd verò Deus tam in Veteri quàm Novo Testamento hanc de Purgatorij pœnis veritatem nobis revelarit, testata hæcenus fuit universa Ecclesia Romana; negavit verò Lutherus cum paucis, quorum ipse errorem hunc demptis erroribus aliis secutus est. Oportet igitur, ut vel Deus Luthero & sociis revelarit, non dari Purgatorij pœnas, vel easdem à Deo statutas esse revelarit toti Romanæ Ecclesiæ, quæ longitutine temporum, numero & qualitate testium penè in imensum

supe-

superat auctoritatem adversariorum. Cuicumque nunc igitur licuerit, Luthero & ejus sociis consentiat, sentient innumeri alij hoc in articulo cum Pontifice M. Gregorio, & Romana Ecclesia; quamvis ut dictum est, haudquaquam Gregorius M. hujus articuli Author extiterit. Quæ veritas tum ex Scriptura, tum ex Patribus & Historicis Gregorio M. antiquioribus ad oculum patet.

Responsio VI. ad VII.

HIS addenda sunt verba illa, quibus sextum hoc Seculum Coburgensis discursus Academicus claudit, dum ait:

Gregorius vitam finit Apostolicam.

Videntur nempe Coburgenses Academici in eam omnino propendere sententiam, quæ Romanis objicit, quòd cum fine hujus Seculi finem acceperit vera DEI Ecclesia. Qua ratione enim aliàs Romani *Pontifices Apostolici* fuissent, aut tales dici possent? Demus igitur etiam hìc Coburgensi Academiæ & universis Romanæ Ecclesiæ hostibus, ultimum inter *Pontifices Apostolicos* fuisse D. Gregorium M. Si hoc dederimus hostibus nostris, habemus nos eorum victas manus; non enim ullam rem, sive Sacramentorum numerum, sive eorundem usum, sive Fidei Articulos, sive libros Scripturæ, imò etiam Ritus ferè aut Cæremonias in Ecclesia Romana usitatas consideremus, poterunt ostendere, quæ non vigerit primis sex post natum Christum Seculis.

